

Zpráva

výroční zpráva národního ústavu pro vzdělávání, školského poradenského zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

NÚV 2017

zpráva

výroční zpráva národního ústavu pro vzdělávání, školského poradenského zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

NÚV 2017

Obsah

NIÚV	5
Vedení NIÚV	6
Organizační struktura	8
Ekonomicko-administrativní údaje	9
Společné vzdělávání – implementace změn ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků	11
Cíle a obsah počátečního vzdělávání – návrh pojetí revizí RVP	15
Podpora dalšího vzdělávání – celoživotní učení a procesy uznávání výsledků předchozího učení	22
Sociální partnerství a vazby na trh práce – činnost oborových skupin	25
Kvalita ve vzdělávání – závěrečné zkoušky v oborech vzdělání s výučním listem	28
Pedagogicko-psychologické poradenství, prevence a institucionální výchova – podpora při implementaci systémových změn	30
Analýzy trhu práce a vzdělávání	36
Kariérové poradenství	38
Mezinárodní spolupráce a evropské aktivity – Europass, EQAVET aj.	40
Informační a jiné aktivity	43
Projekty OP VV a OP Z	49

NÚV

právní forma

Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV) je přímo řízenou organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

poslání

Základním posláním NÚV je všestranně pomáhat rozvoji všeobecného, odborného, uměleckého a jazykového vzdělávání a podporovat školy v oblasti pedagogicko-psychologického, výchovného a kariérového poradenství a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

východiska

Rozhodujícím rámcem pro činnost NÚV je členství České republiky v Evropské unii. Výchozími dokumenty jsou Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020 a Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020.

kontaktní údaje

www.nuv.cz

Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10

(DIČ) IČ: (010)-00022179

identifikátor datové schránky: tndzx7x

Vedení NÚV

V čele NÚV v roce 2017 stála od ledna Helena Úlovcová. V polovině listopadu byl řízením NÚV pověřen náměstek pro řízení sekce vzdělávání MŠMT Václav Pícl. Změna nastala také ve vedení sekce pro analýzy, kvalifikace a odborné vzdělávání, jímž byla od května do listopadu pověřena Zorka Husová. Sekci pro všeobecné vzdělávání řídila v roce 2017 Helena Marinková, sekci pro pedagogicko-psychologické poradenství, prevenci a institucionální výchovu vedla Jana Zapletalová.

Helena Úlovcová – pověřena řízením NÚV

Helena Úlovcová absolvovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde dokončila také postgraduální studium sociologie. V NÚV je zaměstnána od roku 1993. Zabývá se především problematikou kvalifikací, dalšího vzdělávání, procesů uznávání výsledků předchozího učení a informační podporou služeb kariérového poradenství.

Spolupracovala na projektech PHARE orientovaných na uplatnění absolventů škol a na projektech OECD. Byla spoluřešitelkou projektu MPSV Nerovnosti v šancích na vzdělání. Podílela se na řízení projektu VIP Kariéra II a UNIV 3. Od roku 2004 je členkou řídicího výboru ETF v Turíně, od roku 2005 zastupuje ČR na poradách vrchních ředitelů pro odborné vzdělávání (DGVT) členských zemí EU.

Od roku 2002 byla náměstkyní ředitele NÚV. Od června 2015 do listopadu 2017 byla pověřena řízením NÚV.

Helena Marinková – náměstkyně pro řízení sekce pro všeobecné vzdělávání

Helena Marinková vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, učitelské zaměření oboru pedagogika – český jazyk a literatura. V roce 1998 ukončila doktorské studium v oboru pedagogika na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Profesionální dráhu zahájila na středním odborném učilišti, kde pracovala v různých pozicích (vychovatelka, učitelka, zástupkyně ředitele). Následně pracovala v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a přípravného vzdělávání učitelů. Od roku 1997 pracuje v NÚV – nejprve v oddělení všeobecných vzdělávacích předmětů, kde garantovala střední pedagogické školy a vyšší odborné školy s pedagogickým zaměřením, později se zaměřila na oblast dalšího vzdělávání a zejména uznávání výsledků předchozího učení. V pozici obsahové manažerky se podílela na realizaci všech projektů UNIV podporujících rozvoj dalšího vzdělávání na středních odborných školách.

Zorka Husová – náměstkyně pro řízení sekce pro analýzy, kvalifikace a odborné vzdělávání

Zorka Husová vystudovala Fakultu potravinářské a biochemické technologie Vysoké školy chemicko-technologické v Praze. Po studiu učila 12 let na střední a následně 2 roky na vyšší odborné škole. Poté nastoupila v roce 1997 do Národního ústavu odborného vzdělávání, kde se věnovala kurikulární oblasti počátečního odborného vzdělávání pro oblast potravinářství. Od roku 2000 se podílela jako vedoucí oddělení pro kurikulum odborného vzdělávání na pojetí kurikulární reformy a tvorbě RVP pro střední odborné vzdělávání. Spolupracovala na projektu PILOT S, zaměřeném na metodickou podporu škol při tvorbě ŠVP v rámci kurikulární reformy, dále na mezinárodním projektu MATRA a CROSS s partnerem z Nizozemí. Od roku 2005 se současně věnovala i problematice dalšího vzdělávání, a to v pozici manažerky tvorby standardů profesních kvalifikací projektů NSK1 a NSK2 a od roku 2011 jako vedoucí oddělení pro správu a rozvoj NSK.

Jana Zapletalová – náměstkyně pro řízení sekce pedagogicko-psychologického poradenství, prevence a institucionální výchovy

Jana Zapletalová vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně. Dvanáct let pracovala jako školní psycholožka na střední škole, dále v pedagogicko-psychologickém poradenství. Je předsedkyní Asociace školní psychologie ČR, pracovala také jako předsedkyně Unie psychologických asociací ČR. Od roku 2005 řídila Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR. Náměstkyní ředitele NÚV a vedoucí sekce pedagogicko-psychologického poradenství, prevence a institucionální výchovy je od roku 2014. Je autorkou a spoluautorkou řady knih, z těch posledních je to zejména S. Štech, J. Zapletalová: Úvod do školní psychologie, Portál 2013. Podílela se na tvorbě a řešení řady projektů orientovaných především na zavedení školních poradenských služeb do škol: VIP-Kariéra, RŠPP-VIP II, RAMPS-VIP III.

Organizační struktura

ŘEDITELSTVÍ ÚSTAVU

Kancelář ředitele
 Interní auditor
 Tisková mluvčí
 Personální oddělení
 Projektová kancelář
 PROJEKT P-KAP
 PROJEKT PPUČ
 PROJEKT KIPR
 PROJEKT APIV
 PROJEKT MOV
 PROJEKT MIZK

SEKCE PRO VŠEOBECNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Oddělení pro koncepci kurikula, kvalitu a hodnocení ve vzdělávání
 - Referát pro kvalitu a hodnocení ve vzdělávání
 - Referát pro společné vzdělávání
 Oddělení pro matematické, přírodovědné a digitální vzdělávání
 - Referát pro správu a rozvoj Metodického portálu RVP.CZ
 Oddělení pro jazykové, společenskovední a umělecké vzdělávání
 - Referát Čeština pro cizince
 Oddělení pro komunikaci s veřejností a publikační činnost

SEKCE PRO ANALÝZY, KVALIFIKACE A ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Oddělení pro analýzy trhu práce a vzdělávání
 Oddělení pro rozvoj a správu Národní soustavy kvalifikací
 Oddělení pro další vzdělávání a uznávání
 Oddělení pro kurikulum odborného vzdělávání
 - Referát Centrum fiktivních firem
 - Referát Státní těsnopisný ústav
 Oddělení Národního informačního centra pro mládež (NICM)
 Oddělení pro mezinárodní spolupráci

SEKCE PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉHO PORADENSTVÍ, PREVENCE A INSTITUCIONÁLNÍ VÝCHOVY

Oddělení Školské poradenské zařízení
 Oddělení pro tvorbu diagnostických a intervenčních nástrojů
 Oddělení pro rovné příležitosti ve vzdělávání, školské a školní poradenské služby
 Oddělení pro ústavní a ochrannou výchovu a prevenci rizikového chování
 - Referát pro certifikace programů primární prevence
 Oddělení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
 Revizní pracoviště pro oblast školských poradenských služeb

SEKCE EKONOMICKÁ

Oddělení finanční účtárny
 Oddělení mzdové účtárny
 Oddělení ICT
 Oddělení veřejných zakázek
 Oddělení hospodářské činnosti
 Oddělení finančních manažerů OP VV a OPZ

Ekonomicko-administrativní údaje

UKAZATEL	2015	2016	2017
POČET ZAMĚSTNANCŮ CELKEM	214	187	268
VČETNĚ PROJEKTŮ ESF			
V HLAVNÍ ČINNOSTI	214	187	268
V JINÉ ČINNOSTI	0	0	0
VÝNOSY A NÁKLADY CELKEM VČETNĚ PROJEKTŮ ESF (V TIS. KČ)			
VÝNOSY	351 380,79	225 221,98	297 242,89
NÁKLADY	349 526,23	222 075,95	285 306,84
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	1 854,56	3 146,03	11 936,05
HLAVNÍ ČINNOST CELKEM VČETNĚ PROJEKTŮ ESF (V TIS. KČ)			
VÝNOSY	350 480,95	224 265,20	296 133,37
NÁKLADY	348 717,01	221 256,99	284 402,11
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	1 763,94	3 008,21	11 731,26
JINÁ ČINNOST (V TIS. KČ)			
VÝNOSY	899,84	956,79	1 109,52
NÁKLADY	809,22	818,97	904,73
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	90,62	137,82	204,79

Personální agenda, řízení lidských zdrojů

V roce 2017 pracovalo v NÚV 168 kmenových zaměstnanců – 116 žen a 52 mužů, v přepočtu na úvazky v kmeni to bylo 91 lidí (údaj k 31. 12. 2017). V průběhu roku nově nastoupilo 36 zaměstnanců, v přepočtu na úvazky 17 osob. Věkový průměr všech zaměstnanců činil 45 let.

Struktura zaměstnanců podle kvalifikace

	MUŽI	ŽENY	CELKEM
VĚDECKÁ HODNOST	5	19	24
VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁNÍ	37	67	104
VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ	1	0	1
MATURITNÍ VZDĚLÁNÍ	7	26	33
STŘEDNÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ	2	4	6
ZÁKLADNÍ VZDĚLÁNÍ	0	0	0
CELKEM	52	116	168

Struktura zaměstnanců podle typu

	MUŽI	ŽENY	CELKEM
MANAŽEŘI / MANAŽERKY (VEDOUCÍ)	10	20	30
ODBORNÍ (VĚDA A VÝZKUM)	33	53	86
ODBORNÍ (FINANČNÍ, MZDOVÉ, PERSONÁLNÍ)	4	24	28
SERVISNÍ (ASISTENTKY, IT, THP, DĚLNICKÉ PROFESE)	6	18	24
CELKEM	53	115	168

Primárním cílem personální politiky NÚV je udržení schopných a zkušených zaměstnanců a současně získávání nových kvalifikovaných zaměstnanců na uvolněné či nově vzniklé pozice. NÚV také poskytuje pracovní příležitost pro začínající zaměstnance či absolventy, kteří na pracovní trh teprve vstupují. NÚV se snaží pracovníky vhodně motivovat a pečovat o jejich profesní i osobní růst, profesionalitu a odbornost. Management NÚV vytváří příznivé pracovní podmínky pro všechny zaměstnance, posiluje kolegiální a loajální vztahy vůči NÚV a podporuje tvůrčí a přátelskou pracovní atmosféru.

Společné vzdělávání – implementace změn ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků

Činnosti NÚV v této oblasti směřovaly především k řešení úkolů týkajících se implementace změn ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a nadaných žáků, které vyplývají z novely školského zákona, zejména § 16, z vyhlášek č. 27/2016 Sb., č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a ze změnové vyhlášky č. 197/2016 Sb., z praxe škol a školských poradenských zařízení nebo z aktuálních zadání MŠMT.

Zásadním úkolem bylo poskytování metodické podpory formou konzultací (prostřednictvím konzultačního centra, elektronicky, telefonicky, osobně, účastí pracovníků NÚV na seminářích pro učitele a poradenské a jiné odborníky) a dalších forem podpory školám, které podle upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV) upravovaly své školní vzdělávací programy (ŠVP).

Průběžně byl doplňován a aktualizován Průvodce upraveným RVP ZV a RVP PV zřízený na Metodickém portálu RVP.CZ (dále jen Metodický portál). Byly doplněny příklady zpracování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu, příklady inspirativní praxe škol, byly vytvořeny a zveřejněny tři virtuální hospitace zaměřené na metodickou podporu pedagogické práce s dětmi/žáky s poruchou chování a s autismem. Část Specifika vzdělávání žáků se SVP a nadaných žáků byla rozšířena o metodickou podporu škol při práci s dětmi/žáky s dalšími typy znevýhodnění (např. SPU, PAS), s nadanými žáky a žáky s odlišným mateřským jazykem.

Velká pozornost byla věnována metodické podpoře školských poradenských zařízení. Bylo realizováno více než 100 vzdělávacích a metodických akcí, jejichž cílem bylo podpořit školská poradenská zařízení při změnách v poskytování poradenských služeb souvisejících s úpravou § 16 školského zákona.

Masivní informační (infopoint, telefonní linka), metodická a vzdělávací podpora byla poskytována nejen školám při úpravách školních vzdělávacích programů a tvorbě individuálních vzdělávacích plánů, ale i školským poradenským zařízením a jejich klientům z celé republiky. Byly zodpovězeny více než 4 tisíce dotazů k tématům činnosti asistenta pedagoga, individuálního vzdělávacího plánu nebo pomůcek, poskytování podpůrných opatření a dalších.

inován Průvodce
na Metodickém portálu

infopoint ke společnému
vzdělávání

podpora pro žáky se
sluchovým postižením

K častým dotazům patřily úprava ŠVP podle RVP ZV ve školách zřizovaných podle § 6 odst. 9 školského zákona, ale i ve školách běžného vzdělávacího proudu – terminologie, zapracování očekávaných výstupů (také v tělesné výchově), realizace podpůrných opatření ve školské praxi – tvorba IVP, plánu pedagogické podpory (PLPP), způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, úprava a očekávané výstupy a obsah vzdělávání.

Pozornost byla průběžně věnována vzdělávání žáků se sluchovým postižením v předškolním, základním a středním vzdělávání a metodické podpoře škol při realizaci podpůrných opatření žákům se sluchovým postižením. Na Metodickém portálu byly doplněny nové videohospitace z vyučovacích hodin českého a anglického jazyka pro tuto skupinu žáků. Zároveň byly zahájeny práce na tvorbě metodik pro výuku českého znakového jazyka pro žáky, kteří nevládají vnímat český jazyk sluchem, pro výuku anglického jazyka jako třetího jazyka (možné úpravy obsahu a výstupů, metody práce), výuku českého jazyka jako cizího (druhého) jazyka u žáků se sluchovým postižením. Do přípravy metodik je zapojena Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel, školy vzdělávající neslyšící žáky, vysokoškolští a jiní odborníci.

Pro podporu začleňování žáků-cizinců do vzdělávání byla v oddíle Průvodce úpravami RVP ZV na Metodickém portálu vytvořena samostatná sekce Žáci-cizinci, která obsahuje různé metodické a jiné materiály. Byl zpracován a MŠMT předložen materiál Výuka českého jazyka jako druhého jazyka pro žáky-cizince.

Uskutečnila se řada šetření zaměřených na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytování poradenských služeb těmto žákům. Na základě provedených šetření byla zpracována doporučení a návrhy úprav ve vzdělávání žáků se ŠVP, např. návrh změn ve vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením v souladu s článkem 24 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

Na pomoc školám při odbourávání gendrových stereotypů ve vzdělávání, zejména ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost, byly připraveny výukové materiály a navržen obsah dalšího vzdělávání učitelů občanskovýchovných předmětů.

Komparativní výzkum výuky
matematiky

V oblasti všeobecného vzdělávání pokračoval Komparativní výzkum výuky matematiky u žáků 1.– 5. ročníku ZŠ z pohledu psychodidaktiky a kvality výstupů matematické gramotnosti. Byl připraven sběr dat, proveden rozbor materiálu Kritická místa v matematice u českých žáků na základě výsledků šetření TIMSS 2007. Dále byla provedena analýza a vyhodnocení videozáznamů z vyučovacích hodin pořízených v rámci pilotáže. Hlavní část výzkumu, kvantitativní sběr dat, bude provedena v roce 2018.

NÚV zajišťoval také metodické vedení školských poradenských zařízení ve věci nastavování uzpůsobení průběhu maturitní zkoušky, a to jednak prostřednictvím vzdělávacích

aktivit a metodických setkání pro pracovníky SPC, PPC a lektory, jednak zpracováním doporučení k úpravě podmínek pro konání maturitní zkoušky.

Intenzivní pozornost byla věnována činnosti a dalšímu vzdělávání koordinátorů ŠPZ jako významného článku podpory škol. Uskutečnily se vzdělávací kurzy a řada setkání koordinátorů PAS (porucha autistického spektra) věnovaných problematice péče o žáky s PAS, spolupráci ŠPZ a dětských psychiatrů, péči o nadané žáky s PAS nebo uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky pro žáky s PAS. Setkání koordinátorů péče o nadané a mimořádně nadané žáky byla zaměřena na poskytování podpůrných opatření těmto žákům a na podporu matematického nadání žáků 3. až 5. ročníku. V rámci úkolů Systémová podpora zajištění logopedické péče ve školství a Koordinace a metodické vedení skupiny krajských koordinátorů logopedické péče byla věnována pozornost mj. diagnostice NKS, využití muzikoterapie v práci se žáky s NKS, rozvoji metody čtení a řeči u dětí s vývojovou vadou řeči, mapování situace zajištění logopedické péče dětem a žákům s narušenou komunikační schopností v krajích.

koordinátoři péče o žáky s PAS

Revizní pracoviště

Revizní pracoviště pro oblast školských poradenských služeb je právnickou osobou zřízenou a pověřenou ministerstvem školství s účinností od 1. září 2016. Zabývá se řešením žádostí o revize výstupů školských poradenských zařízení, resp. o revize zpráv z vyšetření a doporučení pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V roce 2017 bylo přijato 32 žádostí o revizi, z toho 23 revizí bylo vyřešeno se závěrečnou revizní zprávou a 9 žádostí o revizi přešlo do období roku 2018.

Projekt KIPR

Projekt IPs Podpora kvalitních poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních zaměřených na podporu inkluze: Kvalita – Inkluze – Poradenství – Rozvoj (KIPR) se zaměřuje na zvýšení kvality, provázanosti, srovnatelnosti a efektivity poradenských služeb a podpůrných opatření v podmínkách proinkluzivního vzdělávání. Ve sledovaném období došlo k doplnění a stabilizaci řídicího týmu projektu, vytvoření metodické sítě krajských koordinátorů ŠPZ a sítě zapojených škol. Do projektu je v současné době zapojeno celkem 39 škol, které mají uzavřenou smlouvu o spolupráci. Ve výběru bylo celkem 220 škol.

Další aktivity směřovaly do realizace Šetření k metodické podpoře ve školských poradenských zařízeních, kde se uskutečnil doplňující sběr dat v jednotlivých krajích týkající se druhů metodické podpory, které jsou součástí Jednotných pravidel ŠPZ. V souladu s plánem projektu bylo zahájeno vyhodnocování Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb, hlavní metodici projektu ve spolupráci s krajskými metodiky doplňovali data potřebná ke specifikaci sítě školských poradenských zařízení a data o po-

DVPP i vyhodnocování
klíčových změn

třebě úprav obsahu personálního standardu. Pokračovalo vyhodnocování podpůrných opatření navržených ŠPZ, byly vyhodnoceny klíčové změny v oblasti působení ŠPZ související s § 16 školského zákona. Dále byla zpracována Koncepce vzdělávacích aktivit – určitých modulů DVPP, uskutečnila se řada informačních seminářů na úrovni regionů pro koordinátory inkluze atd. Do současné doby se uskutečnilo DVPP ve 113 vzdělávacích programech. Průběžně probíhala jednání, konzultace, metodické semináře pro síť krajských metodiků a metodiků pro školy a ŠPZ a celorepublikové setkání krajských metodiků.

Projekt APIV-A

Projekt IPs Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem. Implementace Akčního plánu inkluzivního vzdělávání – metodická podpora (APIV-A) byl zahájen v květnu 2017 (trvání do roku 2021). Cílem projektu je podpořit zavádění a realizaci společného vzdělávání a zajistit efektivní implementaci určených úkolů Akčního plánu inkluzivního vzdělávání. Projekt zahrnuje čtyři základní oblasti, zaměřené na monitorování postupu při zavádění společného (inkluzivního) vzdělávání v předškolním a základním vzdělávání, podporu pedagogických pracovníků při zavádění společného vzdělávání, podporu výuky češtiny jako druhého jazyka u dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem, zejména vytvoření a ověření nástroje pro identifikaci úrovně jazykových kompetencí v českém jazyce, a na vytvoření referenčního rámce českého znakového jazyka pro úrovně A1–B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cíle a obsah počátečního vzdělávání – návrh pojetí revizí RVP

V roce 2017 pokračovaly práce týkající se především koncepce a postupů revizí rámcových vzdělávacích programů. 9. 5. 2017 schválila porada vedení MŠMT koncepční dokument Návrh pojetí revizí kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání a střední odborné vzdělávání, který vymezuje obsahový i organizační postup komplexních revizí RVP předškolního, základního a středního vzdělávání.

Činnost NÚV směřovala tedy do přípravy revizí a publicity jejich záměru. Na základě uvedeného koncepčního dokumentu byla zahájena veřejná informační a diskusní kampaň s cílem prezentovat zejména pedagogické a odborné veřejnosti cíle a postupy revizí RVP a jejich přínos ke zkvalitnění kurikula i procesu vzdělávání.

komunikace s odbornou veřejností

K problematice pojetí revizí RVP byla připravena dvě monotematická čísla Zpravodaje oborových a odborných skupin a distribuována jejich členům s otázkami a výzvou k vyjádření názorů na toto pojetí, příp. dalších námětů k revizím RVP. Na webových stránkách NÚV byl v polovině roku zveřejněn záměr komplexních revizí RVP spolu s dotazníkem pro vyjádření postojů čtenářů. Šetření se zúčastnilo 932 lidí, z toho 772 pedagogů.

Problematika revizí RVP je prezentována a diskutována na odborných jednáních se zástupci učitelů, odborníků a sociálních partnerů, např. v odborných a oborových skupinách, na konferencích, jednáních profesních a zaměstnavatelských organizací.

V roce 2017 se uskutečnila dvě jednání koncepční skupiny NÚV pro revize RVP, jedno s cílem identifikovat základní problémy k diskusi, druhé k problematice obecných cílů vzdělávání a Národního programu vzdělávání.

S řešením problematiky kurikula v zahraničí seznamuje NÚV odbornou i širokou veřejnost prostřednictvím blogu Pro vzdělávání na adrese provzdelavani.nuv.cz. Stejně tak jsou průběžně zpřístupňovány zahraniční odborné materiály metodického charakteru k využití odbornými pracovníky (například taxonomie cílů vzdělávání).

Uskutečnilo se rovněž jednání odborné skupiny pro průřezová témata v RVP ZV, kde byly diskutovány možnosti začlenění průřezových témat do jednotlivých vzdělávacích oblastí.

V souvislosti s přípravou revizí RVP byly také zpracovány podkladové koncepčně-analytické studie k jednotlivým oblastem všeobecného vzdělávání pro předškolní vzdělávání a pro 1. stupeň základního vzdělávání. Dále byly vytvořeny koncepčně-analytické studie pro jednotlivé skupiny oborů středního odborného vzdělávání. Studie jsou projednávány také se zástupci škol, MŠMT a odborníky.

podkladové studie k revizím RVP

V roce 2017 probíhaly revize RVP pro střední odborné vzdělávání s cílem jejich aktualizace z hlediska souladu s potřebami trhu a vývojem v odvětví. V rámci 1. etapy byly navrženy aktualizace celkem 114 RVP všech kategorií: E – 23, H – 65, L0 – 22, M – 4. Aktualizace všech RVP jsou plánovány do konce roku 2018. Při aktualizacích jsou zohledňovány zkušenosti a podněty škol, požadavky zaměstnavatelů provázáním s příslušnými profesními kvalifikacemi z NSK či připomínky vyplývající z jednotlivých jednání asociací, sdružení a oborových skupin v části RVP.

Byly rovněž zahájeny revize výsledků učení vymezených v RVP pro matematické vzdělávání a vzdělávání v oblasti rozvoje digitální gramotnosti a inforatického myšlení. Pojetí vzdělávání v těchto dvou vzdělávacích oblastech bylo také prezentováno na odborných seminářích.

Ve vazbě na novelizaci školského zákona ve vztahu k vymezení počtu a obsahu zkoušek společné části a profilové části maturitní zkoušky od školního roku 2020/2021 (zákon č. 178/2016 Sb.) a na vydání nařízení vlády č. 445/2016 Sb., kterým se stanoví obory vzdělání, v nichž je matematika zkušebním předmětem společné části maturitní zkoušky, ve znění nařízení vlády č. 71/2017 Sb., vydalo MŠMT ve spolupráci s NÚV čtyři opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterými se upravuje v RVP oborů středního odborného vzdělávání a oborů konzervatoří počet zkoušek profilové části maturitní zkoušky a posiluje se výuka matematiky ve vybraných oborech vzdělání. V souvislosti s tím byly v prosinci 2017 vydány dodatky k RVP, kterými se upravuje obsah a požadované výstupy matematického vzdělávání pro obory vzdělání ukončované maturitní zkouškou kategorie dosaženého vzdělání M, L0 a L5 a tříleté obory vzdělání s výučním listem kategorie dosaženého vzdělání H.

Projekt PPUČ

Projekt IPs Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání – Podpora práce učitelů (PPUČ) směřuje do oblasti rozvoje matematické, čtenářské a digitální gramotnosti v předškolním a základním vzdělávání. První realizační etapa PPUČ skončila v srpnu 2017. V tomto období zahrnovala realizace projektu zejména přípravu spolupráce se školami a učitelskými iniciativami, které mají potenciál pro sdílení praxe v propojení tématu gramotností do výuky svých oborů. Dále byly zpřesňovány podklady pro sjednocování pojetí gramotností pro účely metodické podpory na bázi již dostupných zdrojů a minulých projektů. V rámci klíčové aktivity pro rozvoj Metodického portálu byly zahájeny práce na studii proveditelnosti reputačního systému a probíhala komunikace se Sekcí IV MŠMT ohledně propojení Metodického portálu a budoucí databáze výstupů OP VV.

Projekt MOV

Projekt IPs Modernizace odborného vzdělávání (MOV) v rámci OP VVV byl zahájen v květnu 2017. Jeho cílem je podpořit nově navrhovanou koncepci rozvoje odborného vzdělávání. V projektu odstartovaly svou činnost pracovní skupiny za účasti nominovaných zástupců ze škol. Byly také zahájeny analytické práce potřebné pro tvorbu výstupů v jednotlivých klíčových aktivitách. Projektový tým vybral spolupracující školy a ty jmenovaly své zástupce do pracovních skupin, které se sešly na podzim 2017. V listopadu 2017 se uskutečnil první odborný panel s názvem Modernizace všeobecného vzdělávání v odborném školství.

Metodický portál RVP.CZ

Metodický portál i v roce 2017 metodicky a didakticky podporoval pedagogy základních, základních uměleckých a speciálních škol, gymnázií, středních odborných škol a jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky. Cílem bylo zajistit jak technický provoz, tak odbornou garanci zveřejňovaného obsahu. Pro podporu práce škol byla průběžně rozpracovávána průřezová témata včetně globálního rozvojového vzdělávání, byly zpracovávány metodické komentáře a úlohy ke standardům základního vzdělávání a jiné metodické a informační materiály. Na Metodickém portálu bylo zveřejněno 184 metodicko-didaktických a informativních textů a jiných materiálů včetně didaktických materiálů spolku Doba Karlova v rámci projektu dotovaného MŠMT s názvem Živá historie do škol (určeného k podpoře pedagogických pracovníků), uskutečnilo se 35 moderovaných webinářů a v modulu DUM bylo po recenzi a korektuře publikováno 367 materiálů. Metodický portál se také zapojil do Týdne otevřeného vzdělávání 2017 prostřednictvím webináře Je naše digitální stopa ještě naše? Pokračovala rovněž správa online aplikace Profil Škola²¹, která poskytuje ředitelům škol, ICT metodikům a učitelům podporu při hodnocení, plánování a realizaci integrace ICT do výuky a do života školy.

webináře, metodiky
a didaktické texty na RVP.CZ

Centrum fiktivních firem (CEFIF)

Fiktivní firma je nástrojem pro rozvoj podnikatelských kompetencí žáků středních a vyšších odborných škol. Poskytuje jim možnost aktivně rozvíjet obchodní dovednosti a znalosti. Jedná se o virtuální společnost, která je vedena, jako by skutečně existovala. Simuluje reálné procesy, produkty a služby. Úkolem Centra fiktivních firem (CEFIF) je koordinovat činnost sítě fiktivních firem v České republice, poskytovat podporu a poradenství žákům a učitelům působícím ve fiktivních firmách. CEFIF simuluje činnost obchodního rejstříku, živnostenského úřadu, centrální a komerční banky, správy sociálního zabezpečení, zdravotní, komerční pojišťovny a fiktivní banky, a to prostřednictvím online CEFIF Portálu.

Také v roce 2017 pokračovala spolupráce CEFIF s členskými zeměmi EUROOPEN-PEN International. V rámci Mezinárodního veletrhu fiktivních firem pořádaného Obchodní Akademií v Praze 10 CEFIF spolu se zástupci EUROOPEN-PEN International připravilo a hodnotilo soutěž 90 vteřin ve výtahu, která se konala v anglickém jazyce a které se zúčastnilo 38 fiktivních firem. V roce 2017 pracovalo v 95 školách celkem 359 fiktivních firem.

Hodina pohybu navíc

Pokusné ověřování programu Hodina pohybu navíc se uskutečnilo ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017. V prvním roce se do programu zapojilo 160 škol (včetně školních družin), 290 učitelů a trenérů a 7 000 žáků prvních a třetích ročníků základních škol. Ve druhém roce ověřování stoupl počet zapojených škol (a školních družin) na 343 a zúčastnilo se 601 učitelů a trenérů a 15 000 žáků.

Program Hodina pohybu byl připraven ve spolupráci Sekce sportu a mládeže MŠMT s Českou unií sportu a sportovními svazy týmových olympijských sportovních her – Česká basketbalová federace, Fotbalová asociace ČR, Český svaz házené, Český svaz ledního hokeje, Česká rugbyová unie, Český volejbalový svaz. Organizačním zajištěním pokusného ověřování byl pověřen Národní ústav pro vzdělávání. Pro implementaci programu byla vytvořena videometodika pro školy, metodika pro mateřské školy (tištěná verze doplněná videonahrávkami), bylo zajištěno cca 200 videonahrávek ze škol a od evaluátorů a další od sportovních svazů. Jsou zveřejněny na Metodickém portálu.

Pro pedagogické pracovníky byly připraveny vzdělávací programy DVPP včetně e-learningového kurzu. Vzdělávací programy budou nabízeny NIDV i nadále. Tato komplexní metodická podpora umožní každému z pedagogických pracovníků pracovat s metodikou uvedeného programu a tvořivě ji rozvíjet v praxi škol a školských zařízení volného času. V rámci evaluace programu byly průběžně navštěvovány školy. Školy byly rovněž podpořeny nákupem sportovních pomůcek. Program byl ukončen a vyhodnocen ve druhém pololetí 2017.

Konzultační centrum

Školám je průběžně poskytována podpora také prostřednictvím Konzultačního centra – v roce 2017 bylo zodpovězeno 1517 dotazů. Více než 59 procent dotazů bylo přijato telefonicky či prostřednictvím webového formuláře zveřejněného na stránkách NÚV a Metodického portálu. Nejvyšší počet zodpovězených dotazů byl zaznamenán v sekcích Základní vzdělávání (662), Společné vzdělávání (294) a Gymnaziální vzdělávání (262). Oproti loňskému roku (56 dotazů) se téměř zdvojnásobil počet dotazů týkajících se předškolního vzdělávání (108). Do sekce Jiné, kam jsou zařazovány dotazy, které s kurikulární reformou přímo nesouvisí (vzdělávání v zahraničních školách, výzkumná

šetření, uznávání kvalifikace pedagogických pracovníků apod.), bylo v průběhu roku zasláno 8 dotazů, nejméně dotazů bylo evidováno v sekci Pospolu (2), kde jsou po ukončení projektu přijímány dotazy týkající se podpory spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání. Pro účely prodloužení schvalovací doložky bylo posouzeno 61 učebnic.

expertní posudky učebnice

NÚV ve spolupráci s externisty připravil články a příklady dobré praxe škol na podporu Národního akčního plánu pozitivního stárnutí. Články jsou umístěny na Metodickém portálu. Pokračuje také projekt Soustavná podpora občanského vzdělávání na školách – Stabilizace role žákovských parlamentů v občanském vzdělávání. Pokusné ověřování v roce 2017 pokračovalo realizační fází žákovských parlamentů na 21 pilotních školách. Ověřovány byly nástroje efektivního hodnocení občanského vzdělávání. Aktivity pokusného ověřování se soustředily také na roli koordinátora občanského vzdělávání – byla specifikována role koordinátora občanského vzdělávání, včetně portfolia doporučených aktivit. Uskutečnilo se druhé setkání a proškolení pilotních škol, monitoringy a konzultace. Ministerstvo financí v součinnosti s MŠMT a NÚV připravilo a vydalo v rámci revizí Národní strategie finančního vzdělávání nový standard finanční gramotnosti, který bude zapracován do RVP. Ve spolupráci s NIDV bylo uskutečněno 36 seminářů pro učitele základních a středních škol, a to pro učitele vzdělávacích oblastí Matematika a její aplikace a Jazyk a jazyková komunikace.

pokusné ověřování – žákovské parlamenty

nový standard finanční gramotnosti

Pokračovaly práce na Konceptci jazykového vzdělávání na léta 2017–2022: pracovní verze materiálu byla v lednu 2017 představena na jednání Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny. Text byl dále postoupen k připomínkám členům školského výboru PSP ČR. Konceptce byla schválena poradou vedení MŠMT, na podzim 2017 byl předložen akční plán pro realizaci konceptce.

nová koncepce jazykového vzdělávání

Průběžně byly řešeny také úkoly v oblasti naplňování Konceptce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020. Školám, ŠPZ a dalším klientům byly podle potřeby poskytovány konzultace a poradenská pomoc, v červnu se uskutečnilo dvou-denní setkání koordinátorů péče o nadané. K publikování je připravena příručka Identifikace a vzdělávání nadaných a talentovaných dětí – dobrá praxe pro Evropu (výstup projektu Erasmus+) a připravuje se překlad publikace Top 20 Principles From Psychology for PreK–12 Creative, Talented, and Gifted Students' Teaching and Learning. V návaznosti na zavádění a evaluaci standardů kvality ŠPZ se prováděl sběr dat zjišťujících, které služby z oblasti péče o nadané ŠPZ poskytují, které z nich by měly patřit do „minimálního standardu“ a jaké by mělo být jejich personální zajištění.

péče o nadané

Od roku 2015 funguje při NÚV rovněž skupina krajských koordinátorů péče o nadané – pedagogů. Každý kraj ve skupině zastupují 2–3 pedagogové. V roce 2017 společně vytvořili Databázi vzdělávacích materiálů a aktivit pro nadané a mimořádně nadané

děti a žáky mateřských, základních a středních škol, která je dostupná na Metodickém portálu a na webu talentovani.cz. Na webu NÚV a na Metodickém portálu byla rovněž zveřejněna publikace Rozvíjíme matematické nadání žáků – náměty pro 1. stupeň.

Týden uměleckého vzdělávání

Jako podpora uměleckého vzdělávání proběhl v květnu Týden uměleckého vzdělávání. V jeho rámci se uskutečnilo setkání členů Asociace výtvarných pedagogů a setkání učitelů a studentů pedagogického modulu VŠUP nad obsahem edukativních programů Galerie hlavního města Prahy a jejich vazbou na další tvůrčí činnost a vzdělávací obsah výtvarného oboru, doplněné workshopem na téma Umělecká spotřeba. Akci pořádala Galerie hlavního města Prahy ve spolupráci s NÚV.

Příspěvkem NÚV na poli uměleckého vzdělávání byl v roce 2017 také podíl na přípravě Česko-německé konference k uměleckému vzdělávání, která se uskutečnila 22. a 23. listopadu. Obsah konference tvořily dvě části – umělecké formální vzdělávání a umělecké neformální vzdělávání. Hlavním cílem konference bylo představit systém uměleckého vzdělávání jak v České republice, tak v Německu a prezentovat všechny umělecké obory napříč jednotlivými typy a stupni škol. Společnými pořadateli bylo MŠMT, ministerstvo kultury a jejich přímo řízené organizace (NÚV, Národní informační a poradenské středisko pro kulturu) a Goethe-Institut v Praze, kde se konference konala.

Uskutečnila se dvě setkání expertní skupiny NÚV pro ZUŠ, kterou tvoří šest zástupců uměleckých oborů. Činnost této skupiny se v roce 2017 soustředila zejména na přípravu podkladů k revizím obecných kapitol RVP ZUV vzhledem k inkluzi a projednávání aktuálních témat týkajících se problematiky ZUŠ jako celku, jednotlivých oborů a možností jejich vzájemné provázanosti a spolupráce.

inovace kurikula ve vztahu ke Strategii digitálního vzdělávání do roku 2020

V rámci úkolů souvisejících se Strategii digitálního vzdělávání do roku 2020 se uskutečnila jednání a panelové diskuse České národní koalice pro digitální pracovní místa, přednášky a workshopy s učiteli, konference k ICT, na kterých byla prezentována také nová koncepce rozvoje digitální gramotnosti a inforatického myšlení v RVP. V rámci úkolu Česká národní koalice pro digitální pracovní místa probíhaly podpůrné práce pro agendu předsedy a tajemníka koordinační skupiny digikoalice na MŠMT, uskutečnila se panelová diskuse a workshop na téma „Jaké digitální dovednosti mají mít žáci na konci ZŠ“. Byl také připraven akční plán DigiKoalice a předán do TELECENTER jako povinné plnění servisní smlouvy.

environmentální vzdělávání a udržitelný rozvoj

V oblasti Podpora implementace environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVO) a vzdělávání k udržitelnému rozvoji (VUR) se konalo jednání osmé valné hromady Asociace Enersol (květen 2017, Tábor), setkání zástupců krajských úřadů k problematice vzdělávání k udržitelnému rozvoji (Opatření podporující výuku v terénu a v přímém kontaktu s přírodou, duben 2017), ustavující jednání pracovní skupiny pro řešení úkolů vyplývajících ze státního programu EVVO (červen 2017, MŽP, v pracovní skupině jsou zástupci

NÚV). Ve spolupráci s ENERSOL se uskutečnila řada aktivit podporujících implementaci VUR a EVVO do vzdělávání, na jejichž přípravě a realizaci se podílel i NÚV. Jednalo se např. o 11 krajských soutěží, celostátní a mezinárodní konference v Pelhřimově a v Hluboké nad Vltavou. V červnu se zástupci NÚV zúčastnili prvního pracovního jednání pracovní skupiny Enersol k vytvoření odborného modulu Elektromobilita pro výuku na středních školách. Od roku 2015 se NÚV podílí rovněž na integraci témat globálního rozvojového vzdělávání.

V souvislosti s připravovanými revizemi průřezových témat byla v roce 2017 zpracována podkladová studie k výchově k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Nástrojem, který umožní věnovat se kurikulární problematice a revizím RVP hlouběji a se širším odborným zázemím, je projekt P-KAP.

Projekt P-KAP

V roce 2016 byl zahájen projekt OP VV Podpora krajského akčního plánování (P-KAP). Cílem projektu je posílení strategického řízení regionálního školství pomocí postupů akčního plánování. Využití akčního plánování se předpokládá jednak na krajské úrovni, kde projekt směřuje k podpoře tvorby krajských akčních plánů vzdělávání (KAP), jednak na školní úrovni, kde budou pracovníci projektu metodicky vést školy ke zpracování školních akčních plánů či plánů aktivit rozvoje vzdělávání na dané škole.

schváleny dokumenty KAP ve všech krajích

Obsahově se projekt soustředí na 9 klíčových témat (tzv. oblastí intervence), jež přispívají ke sladění strategie vzdělávací politiky ČR se specifiky regionů a s plány jednotlivých škol. Hlavními cílovými skupinami metodické podpory P-KAP je 14 realizačních týmů krajských projektů (RT IPo KAP) a školy zapojené do akčního plánování, zpracovávající své školní akční plány rozvoje vzdělávání nebo plány aktivit.

V prvním pololetí roku pokračovaly pracovní týmy jednotlivých krajů a škol na přípravě krajských a školních akčních plánů. Pracovníci projektu intenzivně pracovali s týmy krajských projektů i se středními školami a poskytovali jim metodickou pomoc jak formou návštěv ve školách, tak formou seminářů. Pro školy se uskutečnilo 137 jednodenních seminářů. K 31. 5. byly schváleny dokumenty KAP ve všech 14 krajích ČR. Byl také zpracován metodický list č. 8, zaměřený na vyhodnocování KAP.

Druhá polovina roku se odvíjela ve znamení intenzivní spolupráce mezi projektovým týmem a zástupci středních a vyšších odborných škol. Metodická podpora byla primárně zaměřena na tvorbu školních akčních plánů rozvoje vzdělávání a plánů aktivit rozvoje vzdělávání. Byl rovněž připraven metodický list č. 9 Aktualizace rámce pro investice do infrastruktury. Směrem k realizačním týmům KAP byla připravena série čtrnácti seminářů zaměřených na jednotlivé oblasti povinných intervencí. Pozornost je věnována také publicitě projektu.

Podpora dalšího vzdělávání – celoživotní učení a procesy uznávání výsledků předchozího učení

Další vzdělávání, je-li kvalitní a široce dostupné, výrazně přispívá k lepšímu postavení člověka na trhu práce, podporuje jeho osobnostní rozvoj i konkurenceschopnost ekonomiky obecně. Vytvářet nové příležitosti pro vzdělávání je proto potřebné v jakékoli etapě lidského života. Procesy uznávání výsledků předchozího učení byly v roce 2017 podpořeny dalším rozvojem Národní soustavy kvalifikací (NSK).

Národní soustava kvalifikací

Ke klíčovým činnostem zabezpečujícím rozšiřování využívání NSK patří podpora všech zúčastněných stran zapojených do procesu implementace NSK. Klíčovými subjekty pro komunikaci jsou zejména autorizující orgány, MŠMT, autorizované osoby, vzdělavatelé, zaměstnavatelé a Úřad práce.

Byla schválena a zveřejněna 46. a 47. sada standardů profesních kvalifikací (PK) – celkem 94 nových a 36 revidovaných profesních kvalifikací. Aktuálně je v soustavě NSK 1194 profesních kvalifikací.

Pro nově schválené profesní kvalifikace byl připraven a MŠMT předložen návrh minimálních hodinových dotací rekvalifikačních kurzů. V polovině roku se také uskutečnilo jednání Národní rady pro kvalifikace na MŠMT, jíž je NÚV členem.

NÚV těsně spolupracuje s MŠMT, které ze zákona plní zejména roli „koordinátora“ pro ostatní autorizující orgány, řeší změny zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, schvaluje standardy PK vytvořené zástupci zaměstnavatelů v pracovních skupinách sektorových rad a dále zajišťuje akreditace rekvalifikačních kurzů ve smyslu vyhlášky č. 176/2009 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Plní rovněž roli autorizujícího orgánu pro některé profesní kvalifikace.

Také v roce 2017 pokračovala spolupráce NÚV s autorizujícími orgány při projednávání, tvorbě a schvalování vytvořených a revidovaných standardů PK a byla poskytována podpora autorizujícím orgánům při procesu autorizace a procesu kontroly průběhu zkoušek u autorizovaných osob, který podle zákona zajišťují.

K podpoře procesů je využíván informační systém ISKA. Podněty autorizujících orgánů – ale i dalších zúčastněných stran – zohledňuje NÚV při aktualizaci Metodiky naplňování NSK. Na portálu IS NSK jsou mj. zveřejňovány články související s NSK a odpovědi na často kladené otázky. Podporu v podobě poradenské činnosti a informační podpory

další rozvoj NSK: nyní 1194
profesních kvalifikací

i zodpovídání dotazů prostřednictvím helpline zajišťuje NÚV také autorizovaným osobám, které jsou podporovány také metodicky, a to formou aktualizované e-learningové podpory. S využitím systémů ISKA a IS NSK a ve spolupráci s autorizujícími orgány byla průběžně spravována evidence autorizovaných osob a autorizací.

NÚV podle pověření ze zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, nadále spravuje informační systém NSK na adrese www.narodnikvalifikace.cz, který slouží jako registr kvalifikací pro podporu implementace NSK a zákona. Je provázán se systémem ISKA a s dalšími souvisejícími systémy, zejména s portálem vzdelavaniaprace.cz a s centrální databází kompetencí z NSP.

Také v roce 2017 pokračovala spolupráce se školami a vzdělávacími institucemi, které realizují další vzdělávání a zpracovávají vzdělávací programy podle profesních kvalifikací.

NÚV rovněž pokročil v přípravě autorizace pro poskytování profesní kvalifikace NSK Lektor dalšího vzdělávání – kvalifikační úroveň 7, skupina profesních kvalifikací Pedagogika, učitelství a sociální péče. Administrativní podklady NÚV k autorizaci byly v prosinci 2017 odeslány na MŠMT spolu se žádostí o autorizaci.

lektor dalšího vzdělávání v NÚV

NÚV se dále aktivně podílel na opatření Národního akčního plánu podporujícího pozitivní stárnutí pro období let 2014–2017 i v dalším vzdělávání (podpora vzdělávání pro dospělé 50+). Byla zahájena příprava mezigeneračních vzdělávacích programů pro dospělé 50+, které budou reflektovat prvek mezigeneračního učení. Bylo vytipováno pět témat pro oblast osobní bezpečnosti. Zapojené školy připravily vzdělávací program v rozsahu 40 výukových hodin. Na konci roku 2017 probíhalo jejich vyhodnocení jednak na základě kritérií hodnocení (hodnocení programu mezigeneračního vzdělávání seniorů), jednak z pohledu dodržení metodických postupů.

rozvoj vzdělávání dospělých osob 50+ SENIOR

DV monitor

Webové stránky dvmonitor.cz přehlednou formou prezentují informace a data o dalším vzdělávání v České republice. Vychází se z dostupných zdrojů statistických dat o dalším vzdělávání, zpracovaných do souboru indikátorů, které poskytují přehled o situaci v oblasti dalšího vzdělávání na národní a regionální úrovni. Vybrané indikátory pak představují také srovnání ČR se zeměmi Evropské unie. Stěžejní činností v roce 2017 byla aktualizace indikátorů, které byly následně zveřejněny na webu dvmonitor.cz.

TTnet

NÚV pokračoval v podpoře neformální sítě odborníků zainteresovaných v přípravném i dalším vzdělávání učitelů odborných předmětů a v šíření odborných dokumentů v dané oblasti, a to i po ukončení činnosti evropské sítě TTnet. V roce 2017 se NÚV zaměřil na téma vzdělávání učitelů odborného výcviku, zejména z pohledu pojetí jejich vysokoškolské

profesní rozvoj lektorů v odborném vzdělávání

přípravy, včetně profilu absolventa na jedné straně a vzdělávacích potřeb učitelů odborného výcviku a požadavků SOŠ na profesní kompetence těchto učitelů na straně druhé. Na podzim se uskutečnila dvoudenní konference zaměřená na pedagogickou přípravu učitelů praktického vyučování.

Projekt Mistrovská zkouška – systém

Projekt Mistrovská zkouška – systém byl zahájen v listopadu 2017. Do konce roku se rozběhla jednání k zapojení sektorových rad do procesů tvorby mistrovských kvalifikací. Bylo zahájeno nastavování celkového modelu mistrovské zkoušky, včetně projednávání s relevantními subjekty. Probíhaly práce na přípravě seznamu potenciálních mistrovských kvalifikací, který bude dále posuzován v sektorových radách. Byly také zahájeny práce na tvorbě metodických materiálů.

Sociální partnerství a vazby na trh práce – činnost oborových skupin

NÚV koordinuje činnost zhruba 50 odborných a oborových skupin. Odborné skupiny řeší obecné úkoly související s vývojem kurikula, podporují tvorbu vzdělávacích programů pro všeobecné vzdělávání a přenos informací o současném vývoji v oblasti všeobecného vzdělávání do prostředí škol. Oborové skupiny se zaměřují na rozvoj a implementaci Národní soustavy kvalifikací (NSK), na tvorbu vzdělávacích programů reflektujících požadavky trhu práce a na kvalitu odborného vzdělávání a hodnocení jeho výsledků. Přitom se zapojují do procesů spojených s vývojem kurikula, s realizací praktického vyučování na odborných školách v reálném pracovním prostředí, do rozvoje a využívání NSK a do procesů daných schváleným konceptem závěrečné zkoušky. Odborné i oborové skupiny svými aktivitami podporují zavádění Evropského rámce kvalifikací (EQF), Evropského systému kreditů pro odborné vzdělávání (ECVET) a Evropského rámce pro zajišťování kvality (EQAVET) v České republice. Činnost obou typů skupin mohou svými aktivitami doplňovat pracovní skupiny zřízené pro podporu řešení dílčích konkrétních úkolů. Významnou oblastí, do níž vstupují odborné i oborové skupiny, je sledování evropských trendů a sledování vývoje zavádění evropských nástrojů. V souvislosti s tím jsou překládány vybrané materiály EK. České verze jsou následně využívány při komunikaci témat diskutovaných v EU, zejména v souvislosti s hledáním možností zapojení sociálních partnerů (zaměstnavatelů) do vývoje systémů kvalifikací a (odborného) vzdělávání.

V roce 2017 byla nově vytvořena odborná skupina pro oblast vzdělávání dospělých. Ve skupině jsou zastoupeni odborníci z organizací, které řeší vzdělávání dospělých, i experti z dalších organizací.

odborná skupina pro oblast vzdělávání dospělých

V přímé souvislosti s aktivitami odborných a oborových skupin byla také zahájena příprava metodického materiálu, který vychází z evropské příručky *Defining, writing and applying learning outcomes*, vydané Cedefopem koncem listopadu.

V roce 2017 byl také připraven soubor jednotek výsledků učení ECVET zpracovaných s využitím standardů profesních kvalifikací v NSK. Na webových stránkách NÚV byly zpřístupněny pracovní texty pro potřebu aktivit podporujících zavádění EQF a ECVET. Bylo vydáno monotematické číslo *Zpravodaje odborných a oborových skupin* věnované revizím kurikula.

jak pomocí ECVET zajistit transparentnost a kvalitu

ECVET

V rámci zavádění systému ECVET a činnosti Koordinačního centra pro ECVET byla připravena a zveřejněna metodická příručka Hodnocení, validace a uznávání výsledků učení, proběhlo školení hodnotitelů závěrečných zpráv o ECVET a semináře pro žadatele o granty. V březnu se v Ústí nad Labem uskutečnil seminář k využití ECVET na národní úrovni, který dal podnět pro ustavení pracovní skupiny, jejímž úkolem je vytvoření souboru informací k využití ECVET při podpoře kvality a atraktivity odborného vzdělávání v ČR. Dále byla dokončena aktualizace české i anglické verze koncepčního materiálu Zajišťování transparentnosti a kvality při zavádění ECVET v ČR.

Pokračovaly také aktivity v mezinárodní síti vytvořené z podnětu Evropské komise ve státech EU. ČR se podílela také na přípravě studie Diskuse o možné revizi Doporučení EP a Rady o vytvoření ECVET, zpracované na základě pověření EK pro potřebu Koordinačního centra pro ECVET.

Byla zpracována nová pracovní verze metodicky zaměřeného textu Tvorba jednotek výsledků učení ECVET na základě standardů profesních kvalifikací v NSK. Organizátoři Výročního fóra ECVET 2017 nabídli českým zástupcům v Uživatelské skupině EK možnost vystoupení v hlavní části programu.

seminář v rámci VET Skills Week 2017

V listopadu 2017 byl připraven a realizován odborný seminář Prvky ECVET podporující modernizaci odborného vzdělávání v ČR, který se uskutečnil na Úřadu vlády ČR a byl závěrečnou českou akcí v rámci Evropského týdne odborných dovedností 2017.

EQF

Jednou z priorit Evropské komise je také implementace EQF a spolupráce mezi jednotlivými národními centry (National Coordination Points – NCP). Činnost NCP EQF se v roce 2017 zaměřila na prezentaci a propagaci EQF na seminářích a aktivitách pro veřejnost (např. Europe Day, Majáles) nebo prostřednictvím webu EQF.cz a klientského centra EQF a Europass.

zavádění Evropského kvalifikačního rámce

Green Wheels

Projekt Green Wheels (Operation, repair and service of hybrid and electric cars) spadá do programu Erasmus+ a řeší ho celkem 14 partnerů, přičemž hlavním koordinátorem je český partner – Centre for Modern Education s.r.o. (CfME). Do projektu jsou zapojeny odborné školy a sociální partneři z ČR a dalších zemí. NÚV má v gesci aktivitu Implementation of Learning Materials and ECVET Units in VET school Curricula. NÚV se podílel na přípravě projektu a připravil nebo přeložil řadu materiálů, prostřednictvím webu NÚV zajišťuje propagaci projektu.

NQF-in

Dalším projektem programu Erasmus+ se spoluúčastí NÚV je projekt NQF-in: Rozvoj organizačních a finančních modelů pro zařazení kvalifikací získaných v neformálním sektoru do národních rámců kvalifikací. Projekt řeší společně 7 partnerů a napomáhá lepšímu porozumění systémovým řešením v zapojených zemích (ve všech případech zemích s funkčním národním rámcem kvalifikací) tím, že vytváří možné doporučené modely zapojení neformálních kvalifikací do národního rámce kvalifikací. V uplynulém období vytvořil expertní projektový tým ČR anglickou verzi národní zprávy na základě metodologie projektu (koordinátorovi byla předložena v červnu 2017) a podílel se na posouzení zpráv partnerů. Národní zpráva popisuje systém kvalifikací v ČR se zaměřením na systém NSK a věnuje se primárně postupu začlenění tzv. neformálních kvalifikací do systému.

DigiKoalice

V rámci úkolů souvisejících se Strategií digitálního vzdělávání do roku 2020 je NÚV pověřen rolí kontaktního místa pro členy a partnery České národní koalice pro digitální pracovní místa. K 31. 12. 2017 má platforma 80 členů, v roce 2017 pořádala vyjma letních prázdnin jednou měsíčně odborná a síťovací setkání pro své členy a příznivce. Na akcích byla prezentována nová koncepce rozvoje digitální gramotnosti a infromatického myšlení v českém vzdělávání. V rámci podzimních akcí DigiKoalice byl prostor také na meziresortní jednání s MPSV a MPO o společných aktivitách pro potřeby vzdělávání (podpora celoživotního učení dospělých, problematika konektivity a vysokorychlostního internetu v ČR). Prosincové setkání DigiKoalice bylo věnováno tematice inovací ve vzdělávání. Předsedou DigiKoalice byl Mgr. Jaroslav Fidrmuc, náměstek člena vlády ČR.

Kvalita ve vzdělávání – závěrečné zkoušky v oborech vzdělání s výučním listem

Kromě jednotných zadání pro ústní a praktickou zkoušku pro všechny obory vzdělání kategorie E a H byly v roce 2017 připraveny rovněž banky úkolů pro písemnou zkoušku na počítači, a to pro celkem 39 oborů vzdělání. V některých oborech vzdělání vznikla ve spolupráci se školami témata přímo určená žákům se závažnějším zdravotním postižením (např. sluchové, kombinované vady).

Byla připravena aktualizovaná zkušební dokumentace, školám byla poskytována technická podpora při přípravě a realizaci závěrečných zkoušek. Pro zajištění závěrečných zkoušek, zejména v elektronické podobě, byly vypracovány metodické pokyny pro školy a připraveny cvičné úkoly a příklady. Byla vytvořena metodická příručka Závěrečná zkouška podle jednotného zadání ve škole, školní rok 2016/2017.

Ke zvýšení motivace škol a žáků byla ve spolupráci s Hospodářskou komorou vyhlášena soutěž o nejlepší samostatnou odbornou práci. Pracovníci NÚV aktualizovali témata samostatné odborné práce pro 12 oborů vzdělání. Školy do soutěže zaslaly 119 žákovských prací.

Pokusné ověřování záměru, jehož cílem je umožnit získat výuční list ve vybraných oborech vzdělání kategorie L0, bylo zahájeno ve školním roce 2012/2013 na původních sedmi školách. Postupně narůstal počet škol i počet pilotovaných oborů vzdělání v jedné škole. Od školního roku 2017/2018 byl počet pilotujících škol rozšířen na celkem 57 a 26 dvojic komplementárních oborů. Pozornost je věnována průběhu realizace ověřování na školách i podpoře škol, zejména nově zařazených, formou návštěv na školách a seminářů. Deset škol první a druhé vlny (2012 a 2014) současně předložilo analýzu závěrečné zkoušky 2017, z toho sedm škol první vlny (2012), kde byl zakončen celý čtyřletý vzdělávací cyklus maturitou, také srovnávací analýzu výsledků závěrečné zkoušky a maturitní zkoušky dotčených tříd 3. ročníku 2016 a 4. ročníku 2017. Na základě předložených zpráv jednotlivých škol byla zpracována roční celková hodnotící zpráva.

Písemná a elektronická komunikace na středních školách

NÚV je metodickým pracovištěm také pro výuku předmětu písemná a elektronická komunikace a zajišťuje činnost státní zkušební komise. Zkoušky probíhají v jarním (duben až červen) a zimním (listopad až únor) zkušebním období a zájemci se mohou hlásit

soutěž o nejlepší samostatnou odbornou práci

ukončování vzdělávání v oborech L0 a H – pokusné ověřování: 57 pilotujících škol

jak individuálně, tak (v případě středoškolských studentů) prostřednictvím škol. V jarním zkušebním období zkoušky skládalo 857 žadatelů.

K přípravě na státní zkoušky NÚV rovněž přichystal tříměsíční seminář pro pedagogy středních škol i pro veřejnost. NÚV se také aktivně podílel na obsahové i organizační přípravě a realizaci Mistrovství České republiky v grafických předmětech a soutěží žáků pražských a středočeských obchodních akademií v grafických předmětech (soutěže v psaní na klávesnici, v opisu anglického textu na PC, v autorské korektuře).

Jako metodická pomůcka pro učitele ve výuce psaní na klávesnici, obchodní korespondence, zpracování textu na počítači a těsnopisu slouží časopis Rozhledy. Časopis, který vychází měsíčně ve školním roce, napomáhá žákům při výuce a při přípravě na výuku.

Pedagogicko-psychologické poradenství, prevence a institucionální výchova – podpora při implementaci systémových změn

V oblasti pedagogicko-psychologického poradenství, prevence a institucionální výchovy zůstala i v roce 2017 prioritou metodická podpora při implementaci systémových změn podporujících kvalitní a srovnatelné poradenské služby ve školách a školských poradenských zařízeních, v zařízeních ústavní a ochranné výchovy a v zařízeních poskytujících preventivně výchovnou péči.

NÚV se zaměřil jednak na poskytování přímé pomoci dětem, žákům, studentům a jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením v oblasti společného vzdělávání, jednak na poradenskou a metodickou činnost pro školská poradenská zařízení i jejich zřizovatele a pro další subjekty a na monitorování poskytovaných služeb z hlediska druhu, formy a kvality. Byla poskytována expertní, konzultační, diagnostická a pedagogicko-psychologická poradenská služba českým žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům Evropských škol v Bruselu a Lucemburku. Vyšetření žáků byla realizována v České republice v NÚV. Zejména šlo o diagnostiku SPU s převahou dyslexie a dysgrafie, byly doporučeny IVP. Komunikace se školami probíhá průběžně a převážně elektronicky.

Ve spolupráci s experty i pracovníky daných institucí byla připravována dotazníková šetření a podklady pro analýzu činností SPC poskytujících poradenské služby pro děti, žáky a studenty s autismem, zavedení nových forem práce s touto skupinou dětí, žáků a studentů a analýzu činností výchovných poradců a pracovníků ŠPZ v oblasti kariérového poradenství, v kontextu změn v oblasti přijímacího řízení a ukončování vzdělávání vyplývajících z podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kde byl vytvořen seznam kontaktů výchovných poradců ZŠ a SŠ, který bude sloužit jako adresář respondentů pro sběr dat dotazníkového šetření. Následně se uskuteční administrace dotazníkového šetření, sběr dat a jejich analýza.

Pozornost byla věnována také postupům zřizovatelů ŠPZ (PPP, SPC) při jejich zřizování a reorganizaci, koncepční přístupy k organizaci služeb školských poradenských zařízení – zaznamenávají se změny u zřizovatelů a připravuje se vytvoření a popis sítě ŠPZ v ČR, realizují se metodická setkání se zřizovateli ŠPZ (včetně zřizovatelů z řad obcí, církevních a soukromých subjektů) a průběžné předávání informací týkajících se poradenských služeb ve školství, jejich koordinace na krajské a celostátní úrovni a připravovaných změn

v této oblasti. Byla provedena analýza ankety APSPC z roku 2016 a připravena pracovní verze dotazníku týkajícího se propojení SPC se školami podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Další oblast tvoří kariérové poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, a to mapování specifik služeb PPP a SPC a metodika práce s touto skupinou žáků. V rámci plnění těchto úkolů byla kontaktována řada odborných pracovníků VP, PPP a SPC a byla sestavena pracovní skupina. Byl vytvořen návrh obsahu metodiky práce se žáky se SVP.

Metodická podpora poradenských pracovníků škol, školských poradenských zařízení, zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče a dalších pedagogů a kvality jejich činnosti směřovala zejména do dalšího vzdělávání; v prvním pololetí se uskutečnilo celkem 35 vzdělávacích aktivit, byla zahájena tvorba metodik pro psychology. Průběžně je poskytována metodická podpora prostřednictvím pracovních setkání, při návštěvách odborných pracovníků NÚV v zařízeních a prostřednictvím telefonického a e-mailového helpdesku. Pravidelně jsou doplňovány webové stránky NÚV, sekce Poradenství, o nové informace a materiály k vybraným tématům.

metodická podpora
poradenských pracovníků

Další aktivity směřovaly do oblasti výzkumu a podpory vybraných skupin žáků. Jedná se např. o úkol Systémová podpora zajištění péče o žáky-cizince v ŠPZ, vytvoření sítě krajských koordinátorů v PPP, kde byly zahájeny práce na metodickém zpracování problematiky vzdělávání žáků-cizinců podle § 20 a § 16 školského zákona, na přípravě dvou kapitol plánované metodiky a slovníčku pojmů a na zpracování testu určování úrovně jazykové kompetence žáka-cizince pomocí diagnostického nástroje Společnosti pro příležitosti mladých migrantů META a analýza textu Jak je to s novelou školského zákona aneb podpora žáků s OMJ v praxi od téže organizace.

podpora žáků-cizinců

Tři výcviková setkání v celkovém rozsahu 90 výukových hodin se uskutečnila v rámci úkolu Korektivní, resocializační a socioterapeutická práce se skupinou I a II (sebezkušenostní výcvik pro pedagogické pracovníky 2017–2021 – rozvojový program). Setkání se zúčastnilo 24 frekventantů.

sebezkušenostní výcvik pro
pedagogické pracovníky

V rámci Komparativního výzkumu výuky nespojitého a spojitého písma byla v uplynulém období sestavena literární rešerše výzkumů k dané tematice v ČR (popř. SR), byla sestavena pracovní skupina a zahájeny přípravné práce pro šetření.

Pokusné ověřování – PaTTAN

Od září 2017 se rozběhlo pokusné ověřování aplikované behaviorální analýzy ve vzdělávání žáků s poruchami autistického spektra v hlavním vzdělávacím proudu podle projektu PaTTAN Autism Initiative. Klade si za cíl ověřit metodiku vzdělávání žáků s poruchami autistického spektra na principech aplikované behaviorální analýzy podle modelu

PaTTAN Autism Initiative. Model vzdělávání žáků s PAS podle těchto principů je odlišný od jiných způsobů vzdělávání žáků s PAS (např. od strukturovaného učení). Pokusného ověřování se účastní 4 žáci s PAS, vzdělávání probíhá v tzv. pilotní třídě („ABA třídě“) ve spolupráci se Smysluplnou ZŠ, Karlínské náměstí, Praha 8.

Projekt KIPR

Nastavení principů rovnosti do vzdělávání úzce souvisí s podmínkami vytvořenými pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zaváděný systém podpůrných opatření pro žáky podle nové legislativy klade vysoké nároky na úroveň poradenské a intervenční péče poskytované ve spolupráci škol a ŠPZ. Projekt KIPR, zahájený v roce 2016, proto cílí na tuto oblast a systémově zvyšuje kvalitu, provázanost, srovnatelnost a efektivitu poradenských služeb, a to souborem opatření na úrovni školských poradenských zařízení, škol a dalších skupin.

Do projektu je zapojeno více než 90 krajských metodiků ŠPZ, s cílem koordinovat poradenské služby na úrovni krajů a metodicky je podporovat v organizaci změn spojených se společným vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Projekt současně spolupracuje s více než 70 školami, kde organizuje metodickou podporu, programy DVPP a současně vyhodnocuje nejčastější postupy škol v práci s plány pedagogické podpory, s doporučením.

ŠPZ se vyjadřují prostřednictvím metodické sítě k dílčím částem jednotných pravidel pro poskytování školských poradenských služeb (standardy). Nástrojem komunikace se stala také dotazníková šetření, cílem bylo ověření první části pravidel „personálního standardu“.

V roce 2017 byly vyhodnoceny kompletní výsledky šetření k personálnímu standardu a DVPP. Pokračuje vyhodnocování a ověřování procedurálního standardu, který byl předán metodické síti prostřednictvím hlavních metodiků k připomínkám. Byly zahájeny práce na vytvoření intervenčního standardu, pracovní skupina složená ze 7 pracovních týmů pracuje na vytvoření intervenčních postupů u nejčastějších oblastí práce v PPP i SPC. Současné pokrytí metodické sítě je ve všech krajích s počtem 99 ŠPZ metodiků, kteří poskytují metodickou podporu v rámci poradenských pracovišť i školám. Projekt spolupracuje s pracovníky revizního pracoviště, byl připraven zpětnovazební dotazník k reviznímu případu, který bude pracovat s údaji o druhu a průběhu revize (v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., na ochranu osobních dat) a bude podkladem pro metodickou podporu školských poradenských zařízení. Dále byly provedeny tři polostrukturované rozhovory s pracovníky revizního pracoviště, které jsou jedním z podkladů pro evaluaci.

Projekt se zabývá také poskytováním supervizní podpory ve ŠPZ v krajích, jsou plánována supervizní setkání na krajských pracovištích. Je připravován Koncept supervizní

práce ve školských poradenských zařízeních. Část pracovišť realizuje setkání již od září 2017, část zahájí revizní setkání od začátku roku 2018. Setkání budou rozložena do minimálně 4 setkání na pracoviště. Do poradenských zařízení byli doplněni metodici/didaktici, ověřuje se to, zda by byl metodik/didaktik přínosem při práci PPP se školami, v některých krajích byli doplněni také sociální pracovníci. Projekt umožňuje (finanční) podporu pro tlumočníky a překladatele při práci s klienty-cizinci.

Analytický tým projektu se zabýval průběhem rediagnostik v ŠPZ, poskytováním podpůrných opatření, zpracovával analýzu podpůrných opatření, pravidelně vyhodnocuje stav ŠPZ v krajích, jejich počty i strukturu. Analytický tým zpracovával také data vyplývající z dotazníkových šetření k jednotným pravidlům a nyní připravuje komparativní výzkum zaměřený na vzdělávání žáků z odlišného a znevýhodněného kulturního prostředí.

Velká pozornost je věnována nástroji „případových konferencí“ při práci s problematičtými vztahy škola–rodina–ŠPZ. Na základě zpracované koncepce metodiky k problematice případových konferencí byl zpracován návrh vzdělávacího modulu Případové konference – nejčastější problémy žáků ve škole. Vedoucí krajské metodice a sociální pracovníci byli proškoleni v metodice případových konferencí.

Projekt se zaměřuje také na vzdělávací programy pro ŠPZ a školy. Bylo realizováno více než 189 vzdělávacích programů na centrální i regionální úrovni. Byla vytvořena Koncepce programů DVPP a jednotlivých vzdělávacích modulů, např. Programy podpory zavádění podpůrných opatření v prvním stupni podpory a Vzdělávací modul k sebezkušenostním aktivitám“. V říjnu 2017 byl zahájen druhý běh vzdělávacího modulu „Programy implementace nových intervenčních postupů (dynamická diagnostika).

Diagnostické a intervenční nástroje

NÚV pokročil v pracích na vývoji nástroje pro posuzování adaptivních schopností u dětí ve věku 5 až 15 let. Byla provedena rovněž standardizace baterie diagnostických testů gramotnostních dovedností pro žáky 2. stupně ZŠ a vytvořena norma pro jednotlivé diagnostické nástroje testové baterie. Metoda je připravována pro distribuci v roce 2018. Na podzim 2017 byla také zahájena standardizace podnětového materiálu Rey-Osterriethovy figury. Jsou také shromažďována vstupní data pro navazující validizační studii Baterie diagnostických testů gramotnostních dovedností pro žáky 6.–9. ročníků ZŠ (BDTG2).

V roce 2017 byl také dokončen doplňující sběr dat validizační studie fungování baterie testů fonologických schopností u několika desítek dětí s vývojovou dysfázií. Studie se uskutečnila ve spolupráci s PhDr. Gabrielou Málkovou, Ph.D. (Katedra psychologie Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy). Výsledky této studie jsou aktuálně zpracovávány pro zhodnocení využitelnosti diagnostického nástroje pro diagnostiku vývojové dysfázie.

Psychologická diagnostika
Brno 2017

NÚV odborně a organizačně přispěl ke konání bienální konference Psychologická diagnostika Brno, která představuje platformu pro setkávání odborníků z akademické a výzkumné sféry se studenty a odborníky z rozmanitých oblastí praxe psychologické diagnostiky.

Ústavní a ochranná výchova a prevence rizikového chování

V roce 2017 pokračovaly intenzivní práce na tvorbě standardů kvality pro ambulantní služby v rámci zařízení preventivně výchovné péče. Zároveň bylo dokončeno mapování činností jednotlivých typů zařízení, tentokrát se zaměřením na střediska výchovné péče a také na diagnostické ústavy.

Byly provedeny prakticky orientované analýzy mapující kvalitativní rozměr delikventního chování dětí a mladistvých umístěných v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

V rámci podpory ve zvyšování kvality péče o děti v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče byl vytvořen návrh Metodiky pro zjišťování psychické způsobilosti pedagogických pracovníků zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče.

psychologická péče
v zařízeních ústavní nebo
ochranné výchovy

V průběhu roku 2017 byly dokončeny analýzy ze šetření z roku 2016 a na základě závěrů byla vytvořena pracovní verze dokumentu zabývajícího se rolí psychologa v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

V roce 2017 NÚV uspořádal již druhou konferenci k tématu ústavní výchovy a preventivně výchovné péče. Uskutečnila se v listopadu a jejím tématem byla prevence v kontextu ústavní a ochranné výchovy. Na konferenci byly představeny aktuální výzkumy a poznatky z oblasti péče o děti v zařízeních ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče, ale i prevence rizikového chování.

Důležitou roli v celorepublikovém systému podpory školské primární prevence rizikového chování zastávají krajští školští koordinátoři prevence, které NÚV metodicky podporuje a pravidelně vzdělává. Hlavními tématy vzdělávání v roce 2017 byly záškoláctví, kyberšikana, rizikové užívání moderních technologií a nelátkové závislosti.

online systém výkaznictví
preventivních aktivit

V roce 2017 také pokračovala implementace online systému výkaznictví preventivních aktivit na školách, na které NÚV spolupracuje s Klinikou adiktologie 1. LF UK. Systém je provozován jako samostatná online struktura a je umístěn na webových stránkách www.preventivni-aktivity.cz. V roce 2017 byl na základě podrobné evaluace revidován obsah výkazu a na začátku školního roku 2017/2018 byl spuštěn revidovaný výkaz. Ke konci roku 2017 jej využívalo 2 350 registrovaných škol.

NÚV v roce 2017 pokračoval v hodnocení odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování a v udělování tzv. certifikátů odborné způsobilosti. Ke konci tohoto roku existovalo celkem 56 organizací s platnými certifikovanými programy primární prevence.

Další vzdělávání pedagogů a poradenských pracovníků škol a školských poradenských zařízení

Nabídka vzdělávacích programů byla připravována v souladu s potřebami začínajících i zkušených pedagogů a poradenských pracovníků a v reakci na aktuální potřeby poradenské a školské praxe.

Preferovány byly programy na podporu diagnostických a intervenčních činností psychologů a speciálních pedagogů školských poradenských zařízení, školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče, poradenských pracovníků škol i samotných pedagogů škol v oblasti inkluzivního vzdělávání (školská legislativa a aplikace podpůrných opatření ve vzdělávání, metodika práce se žáky s SVP atd.).

V roce 2017 bylo realizováno 61 vzdělávacích akcí a dalších 29 v rámci projektových úkolů. Mimo plán byly obsahově a organizačně zajišťovány další vzdělávací a informační akce související s aktuálními informacemi zavádění společného vzdělávání. Na základě požadavků ŠPZ bylo například mimořádně uspořádáno metodické setkání / workshop pro pracovníky PPP a SPC s tématem Aktuální otázky a odpovědi ke společnému vzdělávání, jehož obsahem byla aktuální problematika zajišťování podpůrných opatření a sjednocení postupů v práci s elektronickým formulářem. Akce proběhla na Pedagogické fakultě UK a účastnilo se jí 173 osob. Další čtyři akce byly připraveny a realizovány v rámci metodické podpory školních psychologů a školních speciálních pedagogů, včetně podpory začínajících školních psychologů a speciálních pedagogů.

Dlouhodobě je realizováno kvalifikační studium pedagogiky pro asistenty pedagoga. V tomto roce byly připraveny a realizovány čtyři běhy akreditovaného vzdělávacího programu (Studia pedagogiky) pro získání odborné kvalifikace k výkonu činností asistenta pedagoga podle § 20 zákona č. 563/2004. Studium úspěšně ukončilo 84 absolventů, kteří tímto získali kvalifikaci asistenta pedagoga.

Opakovaně probíhá i odborná příprava začínajících psychologů a speciálních pedagogů škol a školských poradenských zařízení. V letošním roce byly realizovány 2 kurzy pro začínající pracovníky PPP a začínající školní psychology / školní speciální pedagogy, těchto kurzů se zúčastnilo 47 začínajících speciálních pedagogů a 30 začínajících psychologů. Dále byl realizován kurz pro začínající pracovníky SPC, kterého se zúčastnili 4 speciální pedagogové a 19 psychologů. Celkový počet absolventů realizovaných kurzů pro začínající je 100 (51 speciálních pedagogů a 49 psychologů).

Analýzy trhu práce a vzdělávání

Výsledky datových analýz a empirických šetření představují zdroj informací a velmi potřebnou zpětnou vazbu pro počáteční i další vzdělávání, tvoří datovou základnu služeb kariérového poradenství ve školství a v neposlední řadě slouží jako podklad pro strategické rozhodování pracovníků decizní sféry při realizaci priorit MŠMT v oblasti vzdělávání (data based policy).

nezaměstnanost absolventů škol

Jedním ze základních ukazatelů úspěšnosti absolventů škol na trhu práce jsou údaje o jejich nezaměstnanosti. Ty jsou velice potřebné i pro informování žáků ZŠ před volbou jejich vzdělávací dráhy a budoucí profese. Analytická studie Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2017 poskytuje celkový pohled na vývoj nezaměstnanosti absolventů škol a zahrnuje počty a míry nezaměstnaných absolventů SŠ a VOŠ podle kategorií vzdělání a podrobnou analýzu hodnot míry nezaměstnanosti absolventů škol jednotlivých skupin oborů v rámci kategorií vzdělání. Velice významné byly i analýzy struktury nezaměstnaných absolventů z hlediska profesní skladby na základě dat z výběrového šetření pracovních sil z roku 2016 (ČSÚ), včetně porovnání údajů mladých lidí a EAO z hlediska dosaženého vzdělání.

vývoj vzdělanostní a oborové struktury

Materiál Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání a postavení mladých lidí na trhu práce představuje přehledný soubor údajů o dlouhodobém vývoji počtů a podílů žáků v jednotlivých kategoriích vzdělání, včetně údajů o situaci v jednotlivých krajích. Je uveden i přehled o vývoji počtu žáků a jejich podílech v jednotlivých skupinách oborů středního a vyššího odborného vzdělání založený na počtech žáků nově přijímaných do 1. ročníků. V další části text poskytuje informace o postavení mladých lidí na trhu práce v zahraničním srovnání – obsahově v závislosti na aktuální problematice v roce.

přechod absolventů středních škol na trh práce

Absolventi středních škol patří na trhu práce ke skupinám nejvíce ohroženým nezaměstnaností, zaměstnavatelé si na druhé straně stěžují na nedostatek pracovníků v některých oborech. Z tohoto důvodu je třeba dlouhodobě usilovat o omezení diskrepancí mezi nabídkou a poptávkou trhu práce, sledovat úspěšnost přechodu absolventů na trh práce a poskytovat zpětnou vazbu pro kariérové rozhodování i kvalitu obsahu odborného vzdělávání. V minulém roce proběhlo dotazníkové šetření absolventů středních škol s odstupem 6 let od ukončení střední školy. Publikace Přechod absolventů středních škol na trh práce – III. etapa, která vznikla v roce 2018, zahrnuje výsledky podrobnějšího zmapování přechodového procesu a doporučení vhodných strategií z pohledu absolventů.

Na nedostatek dostupných relevantních informací o vzdělávání žáků se zdravotním postižením reaguje publikace Žáci a studenti se zdravotním postižením ve středním a vyšším odborném vzdělávání – vzdělanostní a oborová struktura ve šk. roce 2016/17. Analýza podává přehled o vzdělanostní a oborové struktuře žáků se zdravotním postižením, kteří ve školním roce 2016/17 vstoupili do 1. ročníků středních a vyšších odborných škol. Uvádějí se zde údaje o počtech a podílech žáků v podrobném členění podle vzdělanostní i oborové struktury, dále i počty žáků v jednotlivých oborech vzdělání. Zpracovány jsou rovněž podstatné informace o struktuře žáků se zdravotním postižením podle druhu postižení a způsobu integrace a zmapována je i existující vzdělávací nabídka pro tyto žáky včetně krajského pohledu. V závěru publikace je komplexní srovnání celkové struktury žáků.

vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Popis struktury poptávky po povoláních a hledaných kompetencích a kvalifikacích nabízí publikace nazvaná Analýza inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu – 2016. Zaměřuje se na požadavky zaměstnavatelů na dosaženou úroveň a obor vzdělání, případné požadavky na věk, praxi, počítačové, jazykové a jiné znalosti či jiné aspekty uváděné v inzerci. Nechybí ani regionální struktura nabízených pracovních příležitostí. Díky časové a obsahové kontinuitě je možné prostřednictvím inzerce sledovat požadavky zaměstnavatelů v obdobích, která souvisejí s vývojem v ekonomice a na trhu práce. Jedná se již o čtvrtou vlnu šetření, díky čemuž lze porovnávat vývoj nabídek a zjišťovat, jak se v nich odráží ekonomický vývoj a které požadavky jsou spíše trvalejšího charakteru, a tedy klíčové.

analýza inzertní nabídky zaměstnání

Porovnání získaného vzdělání absolventů a vykonávaného zaměstnání, a to jak z hlediska úrovně vzdělání, tak z pohledu absolvovaného oboru, přináší publikace Shoda dosaženého vzdělání a vykonávaného zaměstnání – 2016. Kromě hodnocení shody dále obsahuje i komplexnější pohled na vybrané skupiny oborů vzdělání a porovnání původního vzdělání pracovníků v jednotlivých zaměstnáních. V návaznosti na několik předchozích šetření je sledován i vývoj dosažené shody získaného vzdělání a vykonávaného zaměstnání. Analýza je obsahově i metodicky založena na datech z Výběrového šetření pracovních sil.

analýza shody vzdělání a zaměstnání

Souhrnná publikace Uplatnění absolventů škol na trhu práce 2016 shrnuje podstatné výsledky a informace, které byly zpracovány v rámci kmenové činnosti.

souhrnná publikace

V roce 2017 byly dále inovovány a zpřístupněny datové podklady a textové hodnocení pro odvětví Strojírenství a Stavebnictví. Všechny analýzy jsou vždy vtěleny i do informačního systému www.infoabsolvent.cz.

Kariérové poradenství

Jedním z hlavních posláních NÚV je zajištění podpory poskytování kariérového poradenství v oblasti počátečního a celoživotního vzdělávání. NÚV poskytuje bezplatný informační a poradenský servis zejména žákům škol a jejich rodičům, ale i dospělým a osobám se znevýhodněním, pomáhá jim při výběru vzdělávání a hledání práce v ČR i v zahraničí. Věnuje se metodické podpoře výchovných-kariérových poradců na školách, metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků zabývajících se kariérovým poradenstvím.

Cílem služeb kariérového poradenství je poskytovat poradenské služby v oblasti počátečního i dalšího vzdělávání, na základě poskytované informační podpory zvyšovat atraktivitu odborného vzdělávání (především technického a přírodovědného zaměření), informovat o prostupnosti vzdělávacích cest i flexibilitě počátečního a dalšího vzdělávání.

NÚV je rovněž zakládajícím členem Národního poradenského fóra, jež má za cíl koordinovat aktivity a sdílet informace z oblasti celoživotního poradenství na resortní i mezi-resortní úrovni. Mezi hlavní témata Národního poradenského fóra patřil v roce 2017 především rozvoj integrovaného systému celoživotního poradenství a jeho dostupnost, zaměření na rozvoj CMS (Career Management Skills) a vzdělávání poradců.

NÚV se i v roce 2017 podílel na aktivitách, které podporují spolupráci a sdílení informací v oblasti kariérového poradenství. Soustavná pozornost byla věnována zkvalitňování informačního systému Infoabsolvent.cz – sledování jeho návštěvnosti, doplňování a aktualizaci informací, zveřejňování zpracovaných analytických a jiných materiálů a publikací. Celý rok byl také zajištěn průběžný provoz systému e-learningového vzdělávání na eKariéra.

Centrum kariérového poradenství

Centrum kariérového poradenství (CKP) poskytuje žákům základních škol informace potřebné pro rozhodování o vzdělávací a profesní dráze (první profesní volba), žákům středních škol zpřístupňuje informace o vzdělávací nabídce VOŠ. Zaměřuje se rovněž na dospělé, kteří hledají možnost dále se vzdělávat (formální vzdělávání na školách).

Zvláštní pozornost je věnována též znevýhodněným. Informační podpora je klientům poskytována online formou, telefonicky nebo osobně (individuální konzultace).

Kontakt na pracoviště CKP je zajištěn vícezdrojově – lidé mohou telefonovat, napsat e-mail. Zájemci o služby kariérového poradenství se také mohou objednat k osobní konzultaci v prostorách CKP. Služby CKP využívají žáci základních a středních škol, jejich rodiče a dospělí lidé i poradenští pracovníci.

Národní poradenské fórum

www.infoabsolvent.cz

Průběžně byly poskytovány individuální konzultace k problematice výběru vzdělávání, legislativním otázkám, především k novým podmínkám přijímacího řízení ve středních školách, k různým problémům v průběhu studia. Značnou část konzultací tvořily dotazy dospělých osob týkající se dalšího vzdělávání a osobního rozvoje, včetně možností využití NSK.

V dubnu 2017 byl uskutečněn workshop pro výchovné poradce ze ZŠ na téma současných trendů kariérového poradenství. V říjnu 2017 prezentovalo CKP své poradenské služby a nástroje na veletrhu Profesia Days (25.–26. 10. 2017).

Mezinárodní spolupráce a evropské aktivity – Europass, EQAVET aj.

V roce 2017 se uskutečnila řada aktivit a činností v oblasti mezinárodní spolupráce, pracovníci NÚV se aktivně zúčastnili řady mezinárodních jednání. Ve spolupráci s MŠMT se NÚV podílel na nastavení mechanismů plnění Strategie mezinárodní spolupráce MŠMT do roku 2020, na přípravě šetření PIAAC a zapojení ČR do šetření v roce 2018, na aktualizaci materiálů v rámci plnění Nové agendy dovedností pro Evropu – nové verze doporučení o EQF a rozhodnutí o Europassu.

ReferNet

NÚV pokračoval i v tomto roce v těsné spolupráci s Cedefop týkající se aktualizace materiálů Cedefop k informacím o ČR. Součástí této spolupráce jsou i aktivity sítě ReferNet, kde NÚV v roce 2017 mimo jiné spolupracoval na aktualizaci zprávy o politice odborného vzdělávání Vet Policy Report a vybraných částí studie Mobility Scoreboard. V druhé polovině roku 2017 se uskutečnilo připomínkování finální podoby Country report z roku 2016, zpráva byla následně zveřejněna na stránkách Cedefop i na www.refernet.cz. Byl aktualizován a vytištěn leták o síti ReferNet v českém jazyce a do tiskové podoby byla připravena také česká verze tematické zprávy k Outreach and Guidance.

NÚV se rovněž zúčastnil a zapojil do přípravy Visegrádského semináře, který se uskutečnil v Praze v polovině roku. Na závěr maltského předsednictví v Radě EU se NÚV zúčastnil pravidelných jednání DG VT a jednání sítě EQAVET.

Pod záštitou Evropského střediska pro moderní jazyky při Radě Evropy NÚV v dubnu uspořádal mezinárodní seminář k tématu mnohojazyčnosti a jazykové podpory žáků-cizinců, který byl veden zahraničními odborníky. Dvoudenní seminář byl určen pro základní školy a nižší stupeň víceletých gymnázií, které se zajímají o přínos mnohojazyčného prostředí a výuku žáků-cizinců.

V květnu se NÚV stal členem evropské sítě pro základní dovednosti (EBSN European Basic Skills Networks), zástupkyně NÚV se zúčastnila výroční konference v Lucemburku.

Ve spolupráci se zástupci EURYDICE a DZS byla zahájena příprava terminologického slovníčku pro oblast vzdělávání. Dále byl zpracován expertní dotazník pro DG Employment EK na téma stáže učitelů ve firmách.

těsná spolupráce s Cedefop

mezinárodní seminář
k mnohojazyčným třídám

Národní centrum Europass ČR

Národní centrum Europass ČR (NCE ČR) vydává a zprostředkovává jednotný soubor dokumentů Europass. Dokumenty Europassu pomáhají studentům, absolventům, nezaměstnaným a dalším uživatelům při hledání práce nebo studia v ČR i v zahraničí. K tomuto účelu provozuje NCE ČR klientské centrum, webové stránky www.europass.cz a sociální síť Facebook.

Klientské centrum Europassu zodpovědělo v roce 2017 celkem 235 dotazů, vyřídilo 220 individuálních žádostí o Europass dodatek k osvědčení. Vyřídilo také 520 žádostí o Europass mobilitu. Na konci roku 2017 byla ve spolupráci s NICM vydána nová vydání brožur Práce v zahraničí, Studium v zahraničí a Dobrovolnictví.

V roce 2017 vzniklo celkem 9 nových Europass dodatků k osvědčení a 31 nových překladů pro rozšíření dostupnosti jazykových verzí. Na konci dubna zorganizovalo NCE ČR pravidelné setkání evropských sítí působících v ČR za účelem podpory spolupráce a propagace aktivit jednotlivých sítí vzhledem ke společným cílovým skupinám.

setkání evropských sítí
působících v ČR

V říjnu a listopadu se Europass ČR představil na veletrzích Profesia Days v Praze a Gaudemus v Brně na stánku NÚV. Osloveno bylo přes 800 klientů. Největší zájem byl o témata životopisu, vzorových portfolií, dalšího vzdělávání v ČR a studia a práce v zahraničí.

EQAVET

EQAVET neboli Evropský rámec pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání byl zaveden na základě Doporučení Evropského parlamentu a Rady z roku 2009. EQAVET je souborem nástrojů, který členskými státy pomáhá monitorovat, dokumentovat, vyhodnocovat a zlepšovat kvalitu odborného vzdělávání a přípravy. Hlavním principem EQAVET je cyklus pro zajišťování a zvyšování kvality, přičemž každá ze čtyř jeho fází (plánování, realizace, vyhodnocení a revize) je podpořena kritérii kvality a orientačními deskriptory, které lze využít na mezinárodní, národní i regionální úrovni v souladu s příslušnými předpisy, postupy a zvyklostmi každé země. NÚV je pro Českou republiku od roku 2016 Národním referenčním bodem pro zajišťování kvality.

Aktivity národní sítě EQAVET byly v roce 2017 zaměřeny jak na analýzu zajišťování kvality ve vybraných učebních dokumentech v posledních 20 letech (skupina 23 – Strojírenství a strojírenská výroba), tak na semináře a kulaté stoly k výsledkům učení s odborníky z ČR i ze zahraničí. Zasedání Národní sítě pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání se konalo jako součást společné akce Dva roky po Pospolu v říjnu v prostorách Evropského domu. Jeho smyslem bylo ukázat, jakým způsobem je EQAVET uplatňován v probíhajících projektech a jak se budou dále rozvíjet výstupy projektu Pospolu, v němž byly principy EQAVET pilotně ověřovány.

Projekt GOAL

Projekt GOAL (Guidance and Orientation for Adult Learners) je orientován na poskytování kariérového poradenství dospělým osobám se zaměřením na skupiny se ztíženým postavením na trhu práce, zejména na nízce kvalifikované osoby. Prostřednictvím regionálních projektových center bylo podpořeno 132 klientů – dospělých osob bez vyššího sekundárního vzdělání. Dále probíhalo monitorování projektu a sběr dat pro hodnocení aktivit.

Informační a jiné aktivity

Byla poskytována informační podpora krajům, došlo zejména k aktualizaci jejich webových stránek v oblasti vzdělávání. Na základě aktuálních dat proběhla v únoru inovace části krajských webových stránek obsahujících podrobné informace o počtech a podílech nově přijatých žáků ve školním roce 2016/17 a počtech a podílech absolventů středních a vyšších odborných škol v roce 2016. Ze zpracovaných dat bylo vytvořeno 14 krajských informačních materiálů a jeden materiál za celou ČR, které byly v termínu vloženy na stránky www.nuv.cz do části Vzdělávání a trh práce v krajích.

Zkouška z českého jazyka a reálií pro trvalý pobyt v ČR

Systém výuky a zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt koordinuje NÚV od roku 2008 ve spolupráci s MŠMT a ministerstvem vnitra. V roce 2017 pokračovaly práce na přípravě zkoušek z českého jazyka pro úroveň A1 a A2 a zkoušek z českých reálií – tvorby deskriptorů, pretestace úloh a testových materiálů, tvorby metodických materiálů. Jako podpora uchazečů a examinátorů byla vytvořena nová výuková videa a byly připraveny semináře k práci s nimi. K problematice zkoušky a k přípravě na tuto zkoušku jsou k dispozici webové stránky <http://trvaly-pobyt.cestina-pro-cizince.cz/>, které jsou dostupné v několika jazykových mutacích.

Zkouška z českých reálií pro účely udělení státního občanství ČR

Testy z českých reálií vyvíjí NÚV a poskytuje je zkušební instituci, jíž je Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. NÚV také spravuje webové stránky občanství. cestina-pro-cizince.cz. Práce v roce 2017 zahrnovaly vývoj testů pro zkoušku z českých reálií a zajištění informovanosti cizinců. Součástí byl také vývoj nových testových úloh z českých reálií, které budou využity pro aktualizaci Databanky testových úloh.

Národní informační centrum pro mládež

Národní informační centrum pro mládež (NICM) je pracoviště, které poskytuje mladým lidem a pracovníkům s mládeží bezplatné informace o vzdělávání v ČR a v zahraničí, o cestování, volnočasových aktivitách, ale třeba i o sociálně patologických jevech a dalších tématech, o něž se mladí lidé zajímají. Pracovníci zodpovídají dotazy klientů osobně, e-mailem i telefonicky.

Součástí činnosti NICM je i příprava a realizace přednášek pro žáky a studenty základních a středních škol. Neméně důležitou součástí činnosti NICM je metodická a vzdělávací podpora pro informační centra pro mládež v ČR.

NICM koordinuje centra v regionech

V prostorách NICM se v roce 2017 uskutečnilo skoro 70 besed a vzdělávacích aktivit dalších organizací pracujících s mládeží, se kterými NICM spolupracuje, výstavy (např. Člověk v tísní v Afghánistánu, Svět psů, Výstava klauzurních prací 2. ročníku SPŠ oděvní v Praze 7) a také Evropský den informací (19. 4. 2017), jehož ústředním tématem pro všechna ICM v ČR bylo „Právo na informace? Právě teď!“ s řadou aktivních činností pro účastníky. Dalších tří desítek akcí se NICM účastnilo v terénu – např. zážitková akce Zažij DofE!, festival Den Evropy, Pražský Majáles.

NICM je zastřešujícím, metodickým, kontrolním a koordinačním subjektem pro ostatní informační centra pro mládež v České republice. Dvakrát do roka organizuje NICM celostátní setkání pracovníků regionálních ICM. Pracovní setkání se zaměřuje na zhodnocení činnosti, výměnu zkušeností a také na řešení aktuální problematiky jednotlivých ICM či celé sítě. NICM je MŠMT pověřeno administrací a realizací certifikačního procesu. V roce 2017 obdrželo certifikát na další tříleté období 9 regionálních ICM.

Odbor pro mládež MŠMT nově pověřil NICM administrací žádostí regionálních ICM o dotace z programu Podpora ICM v ČR (příjem žádostí, formální kontrola, komunikace, administrace, příprava podkladů pro hodnotící komisi). V této souvislosti poskytovalo NICM zejména v říjnu a listopadu intenzivní konzultace k vyhotovení a podávání jednotlivých žádostí. Často konzultovaným tématem bylo začlenění digikompetencí a digivzdělávání do činnosti jednotlivých ICM.

Průběžně byl také inovován web Informační sítě pro mládež v ČR (ISM) www.ismcr.cz a byl naplňován širokospektrý informační portál www.nicm.cz. Na podzim vydalo NICM 5., aktualizované vydání žádaných publikací Studium v zahraničí, Práce v zahraničí a Dobrovolnictví, již s novými grafickými prvky sítě ISM. Pravidelně vycházel měsíčník Zpravodaj ISM, Infolisty a Remix. Nově vyšla tři čísla elektronického občasníku Inspiromat, zaměřená na kariérové poradenství, mediální, digitální a informační gramotnost.

Činnost NICM a ISM byla prezentována na veletrzích a výstavách regionálního i celorepublikového formátu – Profesia days, Gaudeamus Brno, Pražský výběh, Fotoexpo a také na akcích partnerů NICM. V květnu 2017 se zástupci NICM zúčastnili jednání valného shromáždění mezinárodní organizace Eryica – European Youth Information and Counselling Agency. V říjnu bylo, mimo běžnou agendu spojenou se členstvím v ERYICA, realizováno 4denní školení YINTRO pro 18 začínajících pracovníků ICM, kteří tak získali mezinárodní certifikát a jsou proškoleni pro poskytování kvalitní poradenské a informační činnosti v ICM.

Komunikace s veřejností a médii

NÚV se aktivně zapojil do řady seminářů, kulatých stolů, konferencí a jiných aktivit pořádaných jinými subjekty, v roce 2017 to byl např. Mezinárodní veletrh fiktivních firem (22. března), Týden otevřeného vzdělávání (27.–31. března), seminář Celoživotní učení: výzvy 4. průmyslové revoluce, Kroměříž (18.–19. května), Týden uměleckého vzdělávání a amatérské hudby (20.–28. května), Veletrh Profesia days 2017 (25.–26. října) nebo Evropský týden odborných dovedností: Objev svůj talent (20.–24. listopadu).

Péče je věnována také informování o aktivitách a tématech práce NÚV na webových stránkách www.nuv.cz. V roce 2007 bylo přidáno zhruba 200 nových článků, zhruba každých 10 dní 3 nové informační bannery na titulní straně webu.

V dubnu byl oživen účet NÚV na Facebooku a do konce roku bylo zveřejněno asi 80 příspěvků. Prostřednictvím Twitteru bylo vydáno asi 20 příspěvků.

Ve spolupráci s oddělením vnějších vztahů a komunikace MŠMT bylo vydáno sedm tiskových zpráv:

- Žáky technických oborů motivuje zájem o obor, výhled na dobré uplatnění a nově také stipendia (leden)
- Série videí pomůže cizincům, kteří chtějí žít v Česku, zvládnout češtinu i komunikaci s Čechy (únor)
- Zájem o technicky zaměřené obory nadále roste (březen)
- Závěrečné zkoušky učňů začínají 1. června. Na některých školách je žáci budou skládat elektronicky (květen)
- Téměř polovina středních škol vydala letos svým absolventům dodatek k osvědčení (červenec)
- Zkratka EQF nově na vysvědčeních a výučních listech (říjen)
- Začíná projekt Modernizace odborného vzdělávání, dotkne se 42 % žáků ve středním odborném vzdělávání (říjen)

Se spuštěním projektů z OP VVV – P-KAP, KIPR, PPUČ, MOV, APIV-A a MiZk – byla připravena jednotná vizuální podoba základních dokumentů komunikace s veřejností: prvky povinné publicity, hlavičkový papír, šablona pro objednávky, prezentace PPT apod.

Publikace

V rámci publikační činnosti NÚV bylo vydáno 17 publikací, některé z nich v elektronické i tištěné verzi.

Podpora polytechnického vzdělávání a podnikavosti ve středoškolském vzdělávání. Sborník příspěvků z odborné konference / Jiřina Novotná. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Závěrečná zkouška podle jednotného zadání ve škole. Školní rok 2016/2017. / Dana Kočková, Romana Jezberová, Libor Berný. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků a studentů ve středním a vyšším odborném vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se stavem v Evropské unii – 2016/17. / Jiří Vojtěch, Daniela Chamoutová. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Absolventi středních škol a trh práce – Právo, právní a veřejnosprávní činnost. / Gabriela Doležalová, Jiří Vojtěch a kolektiv autorů. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Písemná zkouška na počítači. Praktický návod pro správce školních sítí, hodnotitele a další učitele. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Absolventi středních škol a trh práce – Strojírenství. / Gabriela Doležalová, Jiří Vojtěch a kolektiv autorů. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Absolventi středních škol a trh práce – Stavebnictví. / Gabriela Doležalová, Jiří Vojtěch a kolektiv autorů. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Uplatnění absolventů škol na trhu práce – 2016. / Gabriela Doležalová, Daniela Chamoutová, Pavla Paterová, Jana Trhlíková, Helena Úlovcová, Martin Úlovec, Jiří Vojtěch. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017. ISBN: 978-80-7481-188-3 (tištěná verze) ISBN: 978-80-7481-189-0 (pdf)

Rozvíjíme matematické nadání žáků – náměty pro 1. stupeň ZŠ. / Eva Zelendová (ed.). – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017. ISBN 978-80-7481-190-6 (pdf).

Zkouška z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR – modelová verze. – 3., upravené vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017. ISBN: 978-80-7481-191-3

Shoda dosaženého vzdělání a vykonávaného zaměstnání – 2016. / Gabriela Doležalová. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Analýza inzertní nabídky zaměstnání v denním tisku a na internetu – 2016. / Hana Novotná, Jiří Vojtěch. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Analýza realizované vzdělávací nabídky středních škol. / Daniela Chamoutová, Jiří Vojtěch, Pavla Chomová. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Žáci a studenti se zdravotním postižením ve středním a vyšším odborném vzdělávání – vzdělanostní a oborová struktura ve šk. roce 2016/17. / Jana Trhlíková. – 1. vyd. – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017.

Studium v zahraničí. / Tým Národního informačního centra pro mládež. – – 5., aktualizované vyd. – – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017. ISBN: 978-80-7481-194-4

Práce v zahraničí. / Tým Národního informačního centra pro mládež. – – 5., aktualizované vyd. – – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017. ISBN: 978-80-7481-196-8

Dobrovolnictví. / Tým Národního informačního centra pro mládež. – – 5., aktualizované vyd. – – Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2017. ISBN: 978-80-7481-198-2

Periodika

NEWSLETTER VZDĚLÁVÁNÍ vychází čtyřikrát až pětkrát do roka v elektronické podobě a slouží k prezentaci širokého záběru práce NÚV. Přibližuje aktivity ústavu na poli všeobecného i odborného vzdělávání včetně projektů, kterých se NÚV účastní, a publikací, jež připravuje. V roce 2017 bylo připraveno 5 čísel (únor, duben, červen, září, říjen).

ZPRAVODAJ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ V ZAHRANIČÍ. Měsíčník shrnuje aktuální informace o vývoji vzdělávání v zahraničí. Přípravné práce zahrnují sledování zahraniční odborné literatury zabývající se problematikou odborného, všeobecného a celoživotního vzdělávání. V dubnu 2017 byl Zpravodaj spuštěn pod novým názvem a v nové formě: jako elektronický blog nazvaný Pro vzdělávání – <http://provzdelavani.nuv.cz>. V období duben–prosinec bylo na blogu zveřejněno 110 článků. Články lze třídit a číst podle aktuálnosti i tematického zaměření (absolventi, kurikulum, gramotnosti, kvalifikace, výzkumy apod.).

Zpravodaj nově ve formátu blogu

ROZHLEDY. Jako doplněk výuky a soubor cvičebních textů v rámci výuky grafických předmětů (pisemná a elektronická komunikace) mohou žáci a učitelé využívat časopis Rozhledy, vydávaný STÚ od roku 1925. Časopis nabízí stálé rubriky věnované nácvičce úpravy a stylizace dopisů, korekturám textu, procvičování psaní desetiprstovou metodou nebo úkolům pro wordprocessing. Časopis vychází v tištěné podobě dvanáctkrát ročně. Doplnují ho webové stránky, na nichž dává STÚ jeho odběratelům k dispozici podkladové i vzorově řešené soubory ke všem zveřejněným zadáním.

Knihovna – bibliografické a informační služby

Knihovnické služby NÚV zahrnují kromě standardních výpůjčních služeb, doplňování knižního fondu a katalogizace také rozsáhlou rešeršní činnost. Ta zahrnuje i přehled zpráv, článků a dalších mediálních textů z oblasti školství a vzdělávání, který denně dostávají všichni zaměstnanci NÚV.

Knihovna NÚV nyní obsahuje zhruba 25 000 svazků (včetně beletrie, která se nekupuje od roku 2012). Významnou část knihovny NÚV představuje fond sekce pro pedagogicko-psychologické poradenství, prevenci a institucionální výchovu.

Do katalogu knihovny bylo v roce 2017 zapsáno zhruba 680 knih, dalších 350 bylo získáno darem (hlavně z MŠMT). Během roku bylo zpracováno 136 dopředu objednaných rešerší, a to jak z okruhu témat kmenové činnosti NÚV, tak projektů, na nichž se NÚV podílel.

Odborní pracovníci knihovny v roce 2017 zpracovali rovněž 46 článků z časopisů zaměřených na odborné vzdělávání, a to pro pedagogickou bibliografickou databázi na webových stránkách Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského. Tato databáze je sdílena i Národní knihovnou ČR.

evidence učebních dokumentů
z doby před zavedením RVP

Pokračovaly také práce na evidenci a postupné digitalizaci učebních dokumentů z doby před zavedením rámcových vzdělávacích programů. V roce 2017 byly zkatalogizovány učební dokumenty všeobecně vzdělávacích oborů. Na konci listopadu NÚV získal sadu učebních dokumentů z MŠMT, budou postupně zařazeny, evidovány a skenovány.

Specifickou část informačních aktivit představuje vyřizování dotazů k učebním dokumentům, jejichž archiv knihovna NÚV spravuje. Jedná se o žádosti o poskytnutí informací k učebním dokumentům nebo poskytnutí celých dokumentů v elektronické podobě. V roce 2017 bylo vyřízeno celkem 53 žádostí. Nejčastějším tématem dotazů byl učební plán pro zdravotnické, strojírenské, elektrotechnické a ekonomické obory, a to z důvodu dalšího studia a zaměstnání v zahraničí, odchodu do důchodu anebo získání podkladu pro studium na vysoké škole.

Projekty OP VV a OP Z

Podporu při přípravě a realizaci IPů projektů v NÚV má na starosti projektová kancelář. Zástupci tohoto oddělení poskytují metodickou a administrativní pomoc při přípravě, realizaci a ukončování projektů, které vyplývají jak z národních priorit, tak z inovačních trendů. Kancelář plní také funkci projektového dohledu, neboť v rámci operačních programů Výzkum, vývoj, vzdělávání a Zaměstnanost je NÚV příjemcem dotace. Projektová kancelář nastavuje procesy řízení projektů a shromažďuje informace pro kvalitní monitoring, spolupracuje s věcně příslušnými odbory MŠMT i MPSV a jejich řídicími orgány v rámci evropských strukturálních a investičních fondů. Projektová kancelář rovněž koordinuje společné agendy projektů (evaluace, veřejné zakázky, finanční řízení, publicitu apod.).

projektová kancelář NÚV

APIV A: Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem. Implementace Akčního plánu inkluzivního vzdělávání – metodická podpora

Projekt OP VV

Realizace projektu: květen 2017 – duben 2022

Hlavní manažerka: Bc. Dagmar Rudická (do září 2017 včetně),
Ing. Hana Sobotková, DiS.

Věcná manažerka: Ing. Hana Somrová

Projekt APIV A je individuální projekt systémový, financovaný z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR. Jeho realizátorem je NÚV. Hlavním cílem projektu je podpořit zavádění a realizaci společného vzdělávání a zajistit efektivní implementaci určených úkolů Akčního plánu inkluzivního vzdělávání. Klíčové aktivity projektu jsou zaměřeny na monitoring postupu při zavádění společného vzdělávání, podporu pedagogických pracovníků při uskutečňování společného vzdělávání, podporu výuky češtiny jako druhého jazyka a vytvoření a ověření referenčního rámce pro český znakový jazyk.

V počátku projektu byla navázána spolupráce se zástupci komplementárního projektu APIV B, jehož realizátorem je NIDV. Současně byl zjišťován stav procesu vzdělávání na základě změn RVP ZV, byl zvolen design a metody šetření a uskutečněn předvýzkum kvalitativního šetření v šesti školách, které byly vybrány na základě zformulovaných kritérií. V rámci aktivity zaměřené na přípravu programů DVPP byla nejdříve zpracována kritéria pro výběr lektorů zapojených do projektu a zpracovány vzdělávací moduly pro cílovou skupinu pedagogických pracovníků základních a mateřských škol. Ty byly předány k akreditaci NIDV. Se zpracováním vzdělávacích modulů pro další cílové skupiny a s jejich pilotním ověřením se počítá v dalším roce a v následujících letech.

V rámci úkolu směřujícího k podpoře výuky češtiny jako druhého jazyka pro žáky-cizince byly zjišťovány možnosti implementace diagnostických nástrojů do českého vzdělávacího prostředí. Obsahem byla také rozvaha a interní konzultace technické podpory řešení monitoringu výuky, tvorby nástroje pro identifikaci jazykové úrovně. Byly stanoveny základní charakteristiky 3 instrumentů určených pro zjišťování úrovně češtiny žáků-cizinců, případně žáků s odlišným mateřským jazykem: Instrument A pro žáky 3.–5. tříd ZŠ; Instrument B pro žáky 2. stupně ZŠ a Instrument C pro žáky SŠ.

Hlavní výstupy projektu APIV A v roce 2017:

- Popis a charakteristika simultánního mixed model designu s těžištěm v kvalitativním výzkumu (QUAL-quant)
- Kritéria pro výběr lektorů
- Vzdělávací moduly pro cílovou skupinu PP ZŠ: Individuální vzdělávací plán a Plán pedagogické podpory, Pedagogická diagnostika, Společné vzdělávání a kultura školy, Strategie řízení výuky, Úloha jako prostředek individualizace a diferenciací výuky, Úpravy ŠVP v kontextu realizace společného vzdělávání, Žákovská prekonceptce o mentálním postižení, Hodnocení v individualizované výuce
- Vzdělávací moduly pro cílovou skupinu PP MŠ: Individuální vzdělávací plán a plán pedagogické podpory v předškolním vzdělávání, Úpravy ŠVP, Pedagogická diagnostika, Společné vzdělávání a klima školy, Hodnocení v předškolním vzdělávání, Portfolio dítěte, Vzdělávání dvouletých dětí I. a II.

Webové stránky: www.nuv.cz/projekty/apiva

KIPR: Kvalita – Inkluze – Poradenství – Rozvoj

Projekt OP VVV

Realizace projektu: květen 2016 – duben 2019

Hlavní manažer: Mgr. Michal Jahn

Manažerky klíčových aktivit: Mgr. Zuzana Acar Jarošová,

Ing. Jana Drahošová LL.M., MBA, PhDr. Alena Pišková

Projekt KIPR vychází ze strategických záměrů ČR v rozvoji vzdělávání. Řeší otázky související se zajištěním kvality, provázanosti, srovnatelnosti a efektivity poradenských služeb a vytvořením podmínek pro poskytování vhodných podpůrných opatření pro žáky, u kterých je třeba vyrovnat podmínky pro jejich vzdělávání.

Hlavní cíle projektu jsou:

- posílení kvality, provázanosti, srovnatelnosti a efektivity poradenských služeb a podpůrných opatření v celé síti poskytovatelů;
- zvýšení úrovně poradenské a intervenční péče;
- posílení spolupráce škol a ŠPZ v zájmu kvality vzdělávání a služeb pro žáka;
- podpora kvality vzdělávání a poradenských služeb pro žáky ohrožené nerovným přístupem, životními podmínkami;
- rozšíření metod a forem práce se žáky z odlišného kulturního prostředí, aplikace nových.

V roce 2017 bylo dokončeno šetření k metodické podpoře ve školských poradenských zařízeních, které je součástí personálního standardu v jednotných pravidlech pro ŠPZ. Byla sestavena pracovní skupina pro definování pravidel intervenčního standardu pro ŠPZ ve vazbě na jednotná pravidla ŠPZ, skupina zahájila svoji činnost. Ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování byly osloveny další školy, které se do projektu zapojují (69). Zapojené školy poskytly základní informace prostřednictvím tzv. snímků škol, z nichž byla zpracována popisná statistika zapojených škol do projektu KIPR. Postupně byly nabízeny vzdělávací programy pro vybrané a nově zapojené školy. Byl připraven návrh vzdělávací nabídky programů pro pedagogické pracovníky ŠPZ a zapojených škol na období leden–červen a posléze září–prosinec 2017. Proběhla řada vzdělávacích programů, které byly realizovány na úrovni regionů i na celostátní úrovni. Byla zpracována 1. průběžná sebehodnotící zpráva podle závazné metodiky pro vnitřní evaluaci projektů PO 3 OP VVV, IPs. Dále se průběžně doplňovala síť krajských metodiků ŠPZ a metodiků pro školy. Ve sledovaném období bylo dokončeno šetření k DVPP a kariéernímu řádu ve školských poradenských zařízeních. Výsledky šetření jsou součástí obsahu personálního standardu, který je částí jednotných pravidel pro ŠPZ. Pokračuje práce pracovní skupiny pro zpracování intervenčního standardu pro ŠPZ. Začíná posuzování další části jednotných pravidel ŠPZ – procedurálního standardu. Na pracovištích ŠPZ proběhlo ve sledo-

vaném období 15 supervizí a byla vytvořena pololetní zpráva o činnosti metodické sítě za období červenec–září. Byl zpracován design šetření komparativní studie. Proběhlo celostátní setkání vedoucích krajských metodiků ŠPZ. Zapojené školy poskytly základní informace prostřednictvím tzv. snímků škol, z nichž byla zpracována vstupní analýza zapojených škol do projektu KIPR. Ve sledovaném období bylo zahájeno šetření k poskytování PLPP na zapojených školách. Bylo zpracováno šetření za účelem posouzení pravidel poskytování podpůrných opatření v zapojených školách. Byla vytvořena koncepce vzdělávacího modulu 4.9 k sebezkušenostním aktivitám – Seberozvojový program pro začínající psychology a speciální pedagogy – a koncepce vzdělávacího modulu 4.2 Programy podpory zavádění podpůrných opatření v 1. stupni podpory. Dále byla vypracována zpráva z evaluace spolupráce se školami a ŠPZ za období červenec–říjen 2017.

Hlavní výstupy projektu KIPR v roce 2017:

- Šetření k metodické podpoře ve školských poradenských zařízeních
- Popisná statistika zapojených škol do projektu KIPR
- Vzdělávací nabídka programů pro pedagogické pracovníky ŠPZ a zapojených škol na období leden až červen a posléze září až prosinec 2017
- 1. průběžná sebehodnotící zpráva podle závazné Metodiky pro vnitřní evaluaci projektů PO 3 OP VVV, IPs
- Seznam zapojených a oslovených škol (69)
- Evaluační zpráva z realizovaných vzdělávacích programů
- 185 vzdělávacích akcí (3668 účastníků)
- Šetření k DVPP a kariéernímu řádu ve školských poradenských zařízeních
- 15 supervizí na pracovištích ŠPZ
- 2× pololetní zpráva o činnosti metodické sítě
- Design šetření komparativní studie
- Celostátní setkání vedoucích krajských metodiků ŠPZ
- Koncepce vzdělávacího modulu 4.9 k sebezkušenostním aktivitám – Seberozvojový program pro začínající psychology a speciální pedagogy
- Koncepce vzdělávacího modulu 4.2 Programy podpory zavádění podpůrných opatření v 1. stupni podpory
- Zpráva z evaluace spolupráce se školami a ŠPZ za období červenec–říjen 2017

Webové stránky: www.kipr.cz

MOV: Modernizace odborného vzdělávání

Projekt OP VVV

Realizace projektu: květen 2017 – duben 2020

Hlavní manažerka: Ing. Martina Ondrouchová, Ph.D.

Obsahová manažerka pro odborné vzdělávání: Ing. Taťána Vencovská

Obsahová manažerka pro všeobecné vzdělávání: PhDr. Olga Kofroňová, Ph.D.

Projekt MOV si klade za cíl rozvíjet kvalitu odborného vzdělávání a podpořit uplatnitelnost absolventů středních odborných škol na trhu práce. Chce toho dosáhnout podporou všeobecné vzdělávací a odborné složky vzdělávání ve středních odborných školách, a to prostřednictvím modernizace školních vzdělávacích programů a přípravou vzdělávacích modulů a komplexních úloh.

Hlavními aktivitami první fáze projektu bylo nastavení projektu, nábor a výběr středních odborných škol, sestavování pracovních skupin a tvorba metodik pro činnost pracovních skupin. Bylo vybráno 77 škol, které budou v projektu připravovat výstupy ve formě vzdělávacích modulů a komplexních úloh, část z nich bude inovovat své školní vzdělávací programy. Tyto školy reprezentují 37 oborů odborného vzdělávání, které představují přibližně 42 % všech žáků SOV.

V listopadu 2017 byla zahájena druhá etapa projektu, etapa analytická. Zástupci jednotlivých škol se zapojili do práce pracovních skupin ve spolupráci s metodiky a experty SOV, a to podle cílů v jednotlivých klíčových aktivitách projektu. Jejich úkolem bylo seznámit se s podobou metodik pro činnost pracovních skupin, příp. připomínkovat vytvořené prvotní podklady tak, aby se následně (počátkem roku 2018) mohlo přistoupit k tvorbě jednotlivých vzdělávacích modulů a návrhu komplexních úloh.

Proběhl též první odborný panel, který se věnoval možnostem zkvalitnění všeobecné složky odborného vzdělávání.

Hlavní výstupy projektu MOV v roce 2017: Byly vytvořeny hlavní strategické dokumenty projektu (Strategie řízení kvality, Strategie řízení rizik, Strategie řízení komunikace) a metodiky pro činnost pracovních skupin, které nastavují postupy a způsoby tvorby výstupů projektu. Odborný panel přinesl náměty na modernizaci všeobecné složky odborného vzdělávání a bylo vypracováno resumé z odborného panelu pro MŠMT.

Webové stránky: www.projektmov.cz

P-KAP: Podpora krajského akčního plánování

Projekt OP VVV

Realizace projektu: březen 2016 – říjen 2021

Hlavní manažer: Mgr. Ivo Jupa

Obsahoví manažeři: Bc. Antonie Ondrouchová, DiS., Ing. Jiří Strádal

Projekt P-KAP byl zahájen v březnu 2016 a potrvá do roku 2021. Jeho cílem je posílení strategického řízení ve vzdělávací oblasti na úrovni krajů a středních a vyšších odborných škol. Obsahově se soustředí na 9 klíčových témat (tzv. oblastí intervence), jež přispívají ke sladění strategie vzdělávací politiky ČR se specifiky regionů a s plány jednotlivých škol. Hlavními cílovými skupinami metodické podpory P-KAP je 14 realizačních týmů krajských projektů (RT IPo KAP) a školy zapojené do akčního plánování, zpracovávající své školní akční plány rozvoje vzdělávání (ŠAP) nebo plány aktivit (PA). Vzhledem k rozsahu projektu využívá P-KAP síť odborných garantů v krajích a garantů oblastí intervence, kteří odborně zaštiťují jednotlivé tematické oblasti. Jejich činnost je koordinována užším projektovým týmem (UPT).

V roce 2017 se UPT ve spolupráci s guaranty soustředil mj. na vytipování a vytváření efektivních forem metodické podpory podle aktuálních požadavků cílových skupin. Zahrnuly semináře, workshopy, přímou podporu v podobě konzultací, psané metodiky či metodické listy i sady videometodik. Metodická podpora byla v tomto období zaměřena na metodiku tvorby i na obsahové oblasti akčních plánů a na vyhodnocování KAP, ŠAP a PA. Prostřednictvím schvalovací doložky, kterou udělují odborní garanti vytvořeným akčním plánům, podporuje P-KAP dodržení metodických doporučení v rámci KAP, ŠAP i PA. V roce 2017 se rovněž uskutečnila dvě pracovní setkání se členy RT IPo KAP a ve spolupráci se sociálními partnery proběhly dva odborné panely projektu. V obsahové oblasti Podpora inkluze probíhalo po celý rok mapování stavu inkluze formou strukturovaných rozhovorů (uskutečnily se ve 360 školách v celé ČR).

Hlavní výstupy projektu P-KAP v roce 2017:

- Metodický list 08 – Vyhodnocování KAP I
- Pojetí tematické oblasti – verze pro realizační týmy krajských projektů KAP (IPo KAP) pro povinné intervence
- Metodika tvorby ŠAP – příloha 5
- Metodiky tvorby ŠAP – příloha 6 nepovinné intervence
- ŠAP pro ČŠI
- 9 sad videometodik k 9 oblastem intervence (celkem 32 videometodik)
- 155 seminářů (14 pro RT IPo KAP, 56 zaměřených na tematiku akčního plánování, 85 k oblastem intervence)

Webové stránky projektu: www.pkap.cz

PPUČ: Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání – Podpora práce učitelů

Projekt OP VVV

Realizace projektu: prosinec 2016 – listopad 2021

Hlavní manažer: Mgr. Petr Naske

Obsahový manažer: Mgr. Jakub Holec

Na konci roku 2016 začala realizace projektu PPUČ, financovaného z Evropských strukturálních a investičních fondů, který podporuje pedagogy mateřských a základních škol v jejich snaze rozvíjet čtenářskou, matematickou a digitální gramotnost včetně informačního myšlení (tzv. základní gramotnosti) dětí a žáků.

Projekt reaguje na hlavní priority vymezené v současných strategických dokumentech vzdělávací politiky ČR (Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020, Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020). Jedná se především o podporu učitelů jako klíčového předpokladu pro kvalitní výuku a podporu principů otevřeného vzdělávání.

Cílem projektu je vytváření systému, který umožní efektivní rozvoj čtenářské, matematické a digitální gramotnosti v praxi mateřských a základních škol. Aktivity projektu se zaměřují na sdílení dosavadních zkušeností získaných v oblasti rozvoje základních gramotností a zpřístupnění dostupných a kvalitních materiálů k tématu.

Projekt se rovněž zaměřuje na doplňování a propojování existující metodické podpory v oblasti rozvoje základních gramotností napříč vzděláváním. Pedagogům umožní navázat kontakty s odborníky z akademické i neziskové sféry a vzájemně si vyměňovat zkušenosti týkající se rozvoje základních gramotností. Projekt má zastřešující/supervizní funkci vůči projektům, které jsou realizovány v rámci relevantních výzev OP VVV (např. Budování kapacit pro rozvoj škol, Gramotnosti).

Hlavní výstupy projektu PPUČ v roce 2017: V roce 2017 projekt zorganizoval minikonference odborných panelů čtenářské, matematické a digitální gramotnosti, které poskytly prostor pro sdílení zkušeností s rozvojem gramotností v základních a mateřských školách. Byly vytvořeny webové speciály pro čtenářskou, matematickou a digitální gramotnost, které obsahují materiály podporující rozvoj gramotností a informující o aktuálních akcích k tématu. Bylo vybráno prvních 11 mateřských a základních škol z různých regionů České republiky, jejichž učitelé se zapojili do aktivit podpory projektu. Za tímto účelem vznikla síť externích spolupracovníků projektu na pozicích regionálních a školních koordinátorů gramotností, kteří ve spolupráci s interním týmem projektu zajišťují podporu učitelům těchto škol v rozvoji gramotností.

Dlouhodobou spoluprací s těmito tzv. pilotními školami bude probíhat ověřování efektivních postupů a metod rozvíjení gramotností v praxi škol, které bude následně možné sdílet i s dalšími školami. Probíhají práce na Metodickém portálu, které povedou nejen k tvorbě nových služeb portálu, ale i k inovacím stávajících služeb. Pracuje se také na vylepšení uživatelského rozhraní portálu a jeho vizuální podoby, aby plně odpovídala trendům dnešní podoby webových stránek. Projekt o své činnosti informuje prostřednictvím pravidelného newsletteru.

Webové stránky: ppuc.cz

MiZk: Vytvoření systému mistrovské zkoušky a mistrovských kvalifikací v ČR

Projekt OP Z

Realizace projektu: listopad 2017 – říjen 2021

Hlavní manažer: Ing. Václav Kleňha

Odborný garant: Ing. Jiří Strádal

Projekt zajišťuje vytvoření systému mistrovské zkoušky a mistrovských kvalifikací v ČR jako nástroje vzdělávání a uznávání řemeslného mistrovství a přispívá tak ke zlepšení kvality dalšího vzdělávání v oblasti řemesel. Je spolufinancován Evropskou unií.

V rámci projektu budou vytvářeny a revidovány prvky systému mistrovské zkoušky, kterými jsou pro jednotlivé mistrovské kvalifikace jejich kvalifikační hodnotící standardy, rámce pro tvorbu zadání a průběh mistrovských zkoušek, osnovy vzdělávacích programů a učební texty. K tomu projekt vytvoří potřebné metodiky a navrhne podobu procesů pro realizace mistrovských zkoušek.

Hlavní cíle a očekávané přínosy mistrovské zkoušky:

- Možnost profesního rozvoje řemeslníků ve svém oboru: zatímco maturant se může ve svém oboru rozvíjet na VOŠ, bakalář v magisterském studiu, magistr v doktorském studiu, řemeslník dosud takovou možnost nemá (nástavbové studium už nerozvíjí řemeslné dovednosti). Mistrovská zkouška mu nabízí nový cíl, završení jeho profesního vzdělávání, zařazení do kvalifikační úrovně EQF 5.
- Ochrana spotřebitele: umožnit zákazníkovi vybrat si odborníka, který mu bude schopen garantovat nejvyšší kvalitu práce, realizovat nejnáročnější práce a poskytnout mu služby „na klíč“.
- Zprůhlednění trhu – konkurenční výhoda kvalitní služby: účinnou propagací zvyšovat povědomí zákazníků (včetně vyhledávacích a výběrových řízení a veřejných zakázek) o kvalitě služeb mistrů.
- Evropská kompatibilita a uznatelnost: mistrovská kvalifikace musí být kompatibilní v rámci EU s přihlednutím k národním specifikám a tradicím a zvýší tak držitelům mistrovské zkoušky šanci uplatnit se v zahraničí (standard složené mistrovské zkoušky bude přílohou k Europassu, bude definováno propojení mistrovských kvalifikací na Evropský rámec kvalifikací).
- Prestiž řemesel: zvýšit celkovou „laťku“ kvality řemeslné práce, tím zvýšit prestiž řemesel ve společenském vnímání a i zájem mládeže (a rodičů) o vzdělávání v řemeslných oborech.

S ohledem na zahájení projektu v listopadu probíhaly do konce roku následující aktivity:

- byl vytvořen užší projektový tým, užší metodický tým (s výrazným zastoupením zástupců zaměstnavatelů);
- bylo zahájeno přijímání pracovníků na pozice odborných garantů mistrovských kvalifikací a ustavování pracovní skupiny pro všeobecnou část mistrovské zkoušky;
- proběhla jednání k zapojení sektorových rad do procesů tvorby mistrovských kvalifikací;
- bylo zahájeno nastavování celkového modelu mistrovské zkoušky, včetně projednávání s relevantními subjekty;
- probíhaly práce na přípravě seznamu potenciálních mistrovských kvalifikací, který bude dále posuzován v sektorových radách;
- byly zahájeny práce na tvorbě metodických materiálů (pro tvorbu standardů, pro tvorbu rámce zadání odborných částí zkoušky, pro tvorbu přípravných vzdělávacích programů).

Webové stránky: www.mistrovska-zkouska.cz

zpráva

NÁRODNÍ ÚSTAV
PRO VZDĚLÁVÁNÍ

školské poradenské zařízení
a zařízení pro další vzdělávání
pedagogických pracovníků

Weilova 6, 102 00 Praha 10

Praha 2018

